

Passend
Primair
Onderwijs

ROTTERDAM

PPO ROTTERDAM
JAARVERSLAG

2021

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
1. Algemeen	4
1.1. Doelstelling van de organisatie	4
1.2. Strategisch beleid en kernactiviteiten	5
1.3. Juridische structuur	6
1.4. Interne organisatiestructuur	7
1.5. Duurzaamheid	8
1.6. Internationalisering	8
2. Governance	9
2.1. Ontwikkelingen op het gebied van governance	9
2.2. Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs	9
2.3. Horizontale verantwoording	9
2.3.1. Medezeggenschapsraad	10
2.3.2. Ondersteuningsplanraad	10
2.3.3. Klankbordgroep	11
2.3.4. Ombudspersoon	11
2.3.5. Klachtenregeling	12
3. Beleid en resultaten	13
3.1. Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar	13
3.1.1. Gevolgen coronavirus	13
3.1.2. Kengetallen	13
3.2. Verwachte toekomstige ontwikkelingen	18
3.3. Beleid en resultaten	19
3.3.1. Uitgangspunt 1: Kinderen worden goed en zo dicht mogelijk bij huis ondersteund	
3.3.2. Uitgangspunt 2: Ouders en professionals worden, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, nauw betrokken bij de ondersteuning van het kind	
3.3.3. Uitgangspunt 3: De schoolcontactpersoon is een bekend en vertrouwd gezicht voor het hele schoolteam	
3.3.4. Uitgangspunt 4: De ondersteuning wordt snel en bij voorkeur binnen de school geregeld, waarbij gebruik gemaakt kan worden van een breed scala aan specialisten	
3.3.5. Uitgangspunt 5: De extra ondersteuningsmiddelen worden op transparante wijze, effectief ingezet op die plaatsen waar dat het hardste nodig is	
3.3.6. Uitgangspunt 6: Er zijn voor ieder kind passende ontwikkelingsmogelijkheden	
3.3.7. Uitgangspunt 7: Met gezond verstand en vertrouwen in elkaar, beperken we de bureaucratie tot een minimum	
3.4. Onderzoek	30

4. Personeel	31
4.1. Belangrijke ontwikkelingen	31
4.2. Ziekteverzuim, Arbo en Veiligheid	32
4.3. Personeel in cijfers	33
4.4. Beheersing uitkeringen na ontslag	33
5. Bedrijfsvoering	35
5.1. Organisatie Staf	35
5.2. Huisvesting	35
5.3. ICT	35
5.4. Communicatie	36
5.5. Kwaliteitszorg	37
5.6. Privacy	38
6. Financiën	40
6.1. Toelichting op de balans	41
6.2. Toelichting op de staat van baten en lasten	43
6.3. Toelichting op investeringen	44
6.4. Toelichting op kasstromen en financiering	45
6.5. Treasurybeleid	45
7. Continuïteitsparagraaf	46
7.1. Kengetallen	46
7.2. Meerjarenbegroting	47
7.3. Rapportage over de aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem	49
7.4. Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	49
7.5. Rapportage toezichthoudend orgaan	50
Ondertekening	51
8. Rapportage toezichthoudend orgaan	52
9. Jaarrekening	55

VOORWOORD

Tweede coronajaar

In het tweede (en hopelijk laatste) coronajaar zagen we kans de in 2020 opgedane ervaringen van werken op afstand en de afwisseling fysiek/digitaal, op een goede manier voort te zetten. Het voeren van digitale sollicitatiegesprekken werd bijna normaal... Ook bij PPO Rotterdam slaat het algemene personeelstekort toe. We kampen permanent met een tekort van ongeveer 10 FTE, een tekort dat ook met externe inhuur niet is op te vullen. De vacature hoofd bedrijfsvoering, ontstaan door het vertrek van Tineke Dooms is gelukkig wel goed vervuld met de komst van Gijs van der Laan. Intern maakte het overlijden van onze gedragswetenschapper Mary Hoogenhout diepe indruk.

Centrale Aanmelding en Toeleiding

Na ruim twee jaar voorbereiding is de werkwijze 'Centrale Aanmelding en Toeleiding' op 1 oktober 2021 ingevoerd. Deze werkwijze maakt de toegang tot het (V)SO voor ouders gemakkelijker en geeft de schoolbesturen en de samenwerkingsverbanden PPO en Koers VO veel meer informatie over capaciteit en wachtlijsten.

Terugdringen reserves

Ook PPO Rotterdam heeft in het kader van de 25 verbetermaatregelen Passend Onderwijs een plan ingediend waarin we beschrijven op welke wijze we onze vermeende bovenmatige reserves terugdringen. Onze keuze, terugdringen in 4 jaar conform het Ondersteuningsplan en een iets hogere reserve in verband met onze organisatiestructuur is tot op heden zonder enige reactie van OC&W geaccepteerd.

Thuiszitters

Het aantal thuiszitters is gegroeid tot ongeveer 100. Opvallend daarbij is het grote aantal kleuters en kinderen waarbij 'zorg voorliggend' is en die wij daarom niet kunnen plaatsen. Het overleg hierover met de gemeente Rotterdam verloopt goed en we hebben vertrouwen in de genomen maatregelen die het aantal thuiszitters zouden moeten doen afnemen.

Trots

Terugkijkend op 2021 ben ik trots op de wijze waarop schoolbesturen, scholen en PPO medewerkers hebben opgetreden en kans zagen toch opnieuw een aantal nieuwe ontwikkelingen vorm te geven.

Michiel Minderhoud

Directeur-Bestuurder Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam

1. ALGEMEEN

1.1. Doelstelling van de organisatie

Missie

De Rotterdamse schoolbesturen voor primair onderwijs en speciaal onderwijs hebben de gezamenlijke opdracht om ervoor te zorgen dat er voor alle kinderen een passende onderwijsplek beschikbaar is. Wij vormen met elkaar het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam en geven onze opdracht vorm aan de hand van de volgende missie:

Alle Rotterdamse kinderen een passende onderwijsplek, zoveel mogelijk in de eigen wijk.

Visie

De visie beschrijft wat PPO Rotterdam wil bereiken. Vanuit deze visie is het Ondersteuningsplan geschreven. Voor de periode 2020-2024 is de visie als volgt:

PPO Rotterdam streeft naar het inclusiever worden van alle vormen van onderwijs (bao-sbo-so) en het voorkomen van uitsluiting zodat er voor alle Rotterdamse kinderen een passende onderwijsplek beschikbaar is. Regulier waar het kan, speciaal als het moet en zoveel mogelijk thuis nabij (in de eigen wijk). PPO Rotterdam faciliteert de scholen om dit te kunnen realiseren en stimuleert hybride vormen van onderwijs.

Kernwaarden

PPO Rotterdam werkt als organisatie vanuit een aantal kernwaarden. Deze kernwaarden geven aan waarom en hoe we de dingen doen in Rotterdam. Onze kernwaarden zijn:

- *Samenwerken*

Samen lossen we het in Rotterdam op

PPO Rotterdam werkt samen:

- met de scholen, op de scholen (schoolcontactpersonen, intern begeleiders, leerkrachten, ouders, directie, schoolmaatschappelijk werk);
 - met externe partners zoals gemeente, zorgaanbieders, enzovoort;
 - binnen de eigen organisatie (Onderwijs Arrangeer Teams (OAT), regio's, MT);
- omdat we mét elkaar meer bereiken.

- *Persoonlijk*

Iedereen doet ertoe in Rotterdam

De medewerkers van PPO Rotterdam nemen vragen (van leerkrachten, ouders, collega's, enzovoort) serieus en zoeken naar de meest passende oplossing. Daarbij zijn zij zich bewust van hun eigen professioneel handelen en de voorbeeldfunctie die zij hiermee vervullen (vriendelijkheid, eerlijkheid, inzet, werkplezier).

- *Innovatie*

Wij durven buiten de lijntjes te kleuren

Om alle kinderen een passende onderwijsplek te kunnen bieden, zijn nieuwe werkwijzen en samenwerkingsvormen nodig. PPO Rotterdam staat daarom open voor het toepassen van nieuwe ideeën, houdt zichzelf en anderen scherp met nieuwe inzichten en ontwikkelt nieuwe aanpakken en werkwijzen (zoals bijvoorbeeld Kleuters in Delfshaven (KID) en de ONZE-aanpak). Daarnaast stimuleert PPO Rotterdam het leren van en met elkaar.

1.2. Strategisch beleid en kernactiviteiten

PPO Rotterdam heeft haar strategisch beleid tot aan 2024 vastgelegd in het [Ondersteuningsplan 2020-2024 Rotterdam doet het! samen naar inclusiever onderwijs](#). Kern van het strategisch beleid is het Rotterdams model.

Het Rotterdams model

In Rotterdam hanteren we een eigen model. Bij de start van passend onderwijs werden termen als ‘expertisemodel’ en ‘school- of bestuursmodel’ en ‘leerlingmodel’ gehanteerd. Bij het expertisemodel wordt de extra ondersteuning door het samenwerkingsverband uitgevoerd. Bij het school- of bestuursmodel doet het schoolbestuur dat. Het leerlingmodel is een variant waarbij ondersteuning door het samenwerkingsverband gericht is op individuele kinderen. Het Rotterdams model is een combinatie van deze drie modellen.

In het Rotterdams model is de expertise over de extra ondersteuning van kinderen geborgd en in dienst van het samenwerkingsverband. Expertise die extern wordt ingehuurd is in de vorm van het ‘schoolbudget’ via de PPO-schoolcontactpersoon per school beschikbaar.

De Wet Primair Onderwijs (WPO) en de Wet op de Expertise Centra (WEC) vormen onze wettelijke basis. In Rotterdam wordt passend onderwijs collectief en op basis van solidariteit aangepakt. We zetten mensen en middelen in waar het nodig is, ‘ieder het zijne is niet ieder hetzelfde’. We werken aan inclusiever onderwijs, aan een inclusievere stad. Het Rotterdamse model maakt door zijn flexibiliteit ontwikkeling in die richting goed mogelijk.

De gemeente Rotterdam, Koers VO en PPO Rotterdam werken zij in het streven naar kansengelijkheid en optimale ontwikkelingsmogelijkheden voor elk kind.

Kort en goed willen we in Rotterdam dat:

- 1 kinderen goed en zo dicht mogelijk bij huis ondersteund worden.
- 2 ouders en professionals, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, nauw betrokken worden bij de ondersteuning van het kind.
- 3 de schoolcontactpersoon een bekend en vertrouwd gezicht is voor het hele schoolteam.
- 4 de ondersteuning snel en bij voorkeur binnen de school geregeld wordt, waarbij gebruik gemaakt kan worden van een breed scala aan specialisten.
- 5 de extra ondersteuningsmiddelen op transparante wijze, effectief worden ingezet op die plaatsen waar dat het hardst nodig is.

- 6 er voor ieder kind passende ontwikkelingsmogelijkheden zijn.
- 7 we met gezond verstand en vertrouwen in elkaar, de bureaucratie tot een minimum beperken.

1.3. Juridische structuur

PPO Rotterdam is één van de 77 samenwerkingsverbanden voor passend primair onderwijs in Nederland. PPO Rotterdam wordt gevormd door 21 aangesloten schoolbesturen die actief zijn in het primair onderwijs in Rotterdam aan ruim 52.000 kinderen.

De stad Rotterdam is, uitgezonderd Rozenburg en Hoek van Holland, aangewezen als samenwerkingsverband voor primair passend onderwijs. Alle Rotterdamse basisscholen werken binnen PPO Rotterdam samen om ieder kind het onderwijs te bieden dat het nodig heeft.

PPO Rotterdam is opgericht op 25 maart 2013, toen ook de statuten bij akte van oprichting zijn vastgelegd. Als rechtsvorm is PPO een vereniging. Op 30 november 2016 heeft een statutenwijziging plaatsgevonden met als belangrijkste doel het scheiden van bestuur en toezicht. Binnen de huidige structuur wordt er gewerkt met een directeur-bestuurder en een Algemene Vergadering als intern toezichthoudend orgaan.

De leden van de vereniging (21 schoolbesturen) zijn:

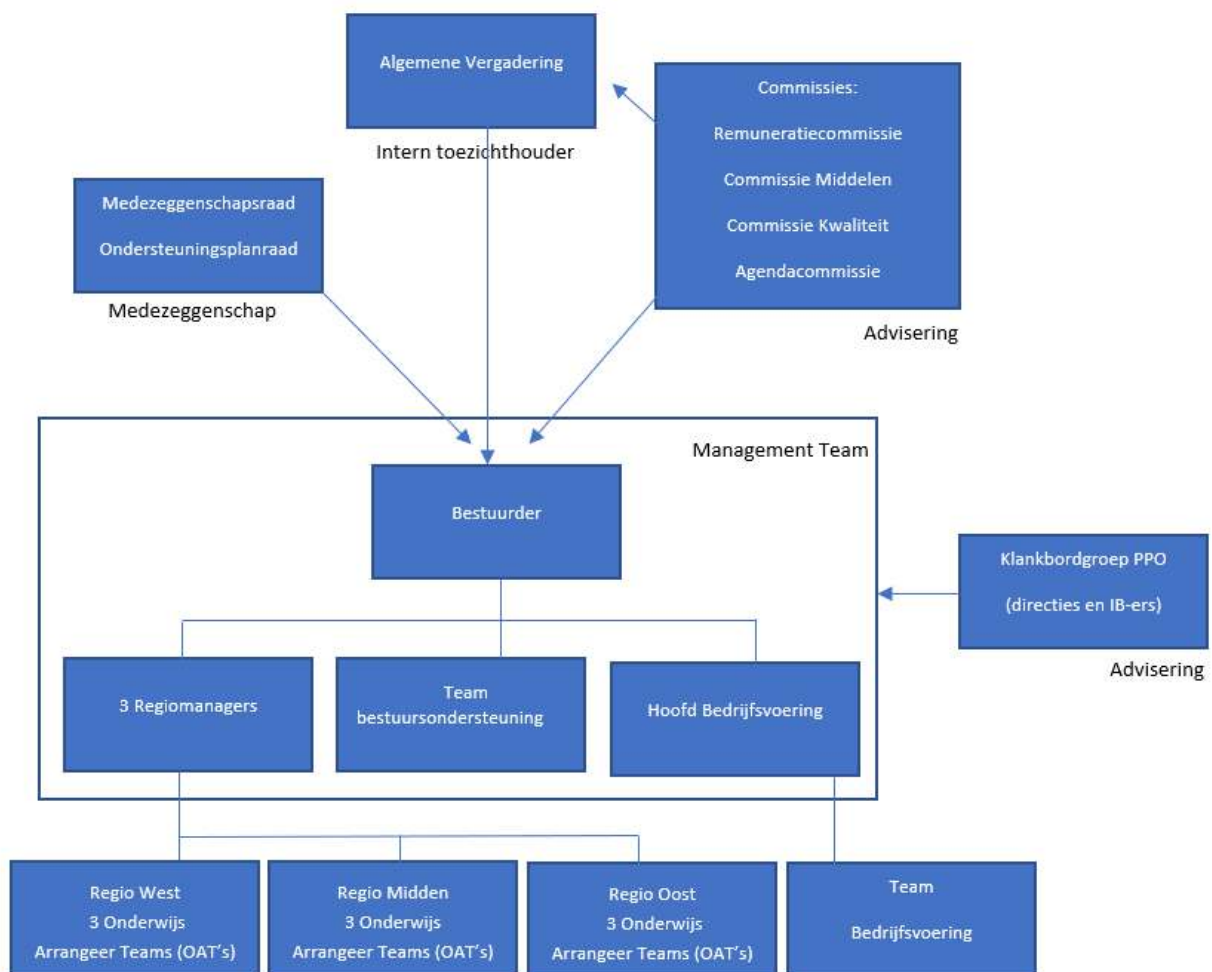
Nr	Naam bestuur	Soort bestuur	Plaats
1	De Kralingsche school	Vereniging	Rotterdam
2	LEV Scholengroep West Nederland	Vereniging	Alphen aan den Rijn
3	Martinusstichting voor so en vso	Stichting	Rotterdam
4	Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs	Stichting	Rotterdam
5	Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam	Stichting	Rotterdam
6	Stichting SIOZ	Stichting	Zaanstad
7	Hindoe Onderwijs Nederland	Stichting	Den Haag
8	Stichting Islamitisch Primair Onderwijs Rijnmond	Stichting	Rotterdam
9	Kind en Onderwijs Rotterdam	Stichting	Rotterdam
10	Protestants Christelijk Onderwijs Hillegersberg Schiebroek	Stichting	Rotterdam
11	Rotterdamse Schoolvereniging	Stichting	Rotterdam
12	SWK-groep (Van Brienoordschool)	Stichting	Berkel en Rodenrijs
13	Interconfessioneel Onderwijs te Rotterdam eo	Stichting	Rotterdam
14	Protestants-Christelijk Basis- en Orthopedagogisch Onderwijs	Stichting	Rotterdam
15	Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland	Stichting	Rotterdam
16	Yulius Onderwijs	Stichting	Dordrecht
17	De Rotterdamse Montessorischool	Vereniging	Rotterdam
18	De Van Oldenbarneveltschool	Vereniging	Rotterdam

19	Montessorischool Kralingen	Vereniging	Rotterdam
20	Horizon Jeugdzorg en Speciaal Onderwijs	Stichting	Rotterdam
21	Stichting GROOS	Stichting	Rotterdam

Tabel 1. Overzicht deelnemende schoolbesturen

1.4. Interne organisatiestructuur

PPO kent een platte organisatiestructuur, met als hart van de organisatie de 9 Onderwijs Arrangeer Teams (OAT's) die als zelforganiserende teams functioneren.

Afbeelding 1. Organogram PPO Rotterdam

PPO Rotterdam bestaat uit 9 Onderwijs Arrangeer Teams. De OAT's bieden extra ondersteuning aan leerkrachten, scholen, ouders en kinderen door maatwerk te leveren. Ieder OAT is samengesteld uit mensen met verschillende expertises en vaardigheden. Daarnaast zijn bijna alle PPO-medewerkers ook werkzaam als schoolcontactpersoon. Afhankelijk van de ondersteuningsvraag gaat de SCP, in overleg met de school, kijken welke vorm van ondersteuning het meest passend is.

1.5. Duurzaamheid

PPO Rotterdam heeft geen specifiek beleid ten aanzien van bijvoorbeeld milieu of maatschappelijk verantwoord ondernemen. In feite zit in alle activiteiten van PPO Rotterdam een belangrijke maatschappelijke relevantie wanneer het gaat om sociale aspecten als inclusief onderwijs, samenwerking met ketenpartners en gelijke kansen voor ieder kind.

Uiteraard wordt, waar mogelijk, wel bewust omgegaan met duurzame inkoop, duurzaamheid gebouwen, digitaal werken en archiveren zodat er weinig geprint hoeft te worden et cetera. Ook heeft PPO sinds 2020 een leasefietsplan en is het beleid om werkverkeer zoveel mogelijk per fiets of het openbaar vervoer te laten plaatsvinden.

1.6. Internationalisering

De wereld om ons heen verandert snel en de internationalisering neemt toe. Wat in je eigen land, stad of school gebeurt is niet te begrijpen zonder kennis van de wereld. Onderwijs heeft tot taak om leerlingen kennis te laten maken met de internationale en interculturele samenleving. Dat is in een stad als Rotterdam de dagelijkse praktijk. Ook als samenwerkingsverband zijn we ons in toenemende mate bewust van onderwijsontwikkelingen die zich buiten ons land afspelen. Vanuit het project Rotterdam Gaaf! zou in 2020 een studiereis naar Connecticut georganiseerd worden. In verband met corona is deze studiereis uitgesteld tot 2022.

2. GOVERNANCE

2.1. Ontwikkelingen op het gebied van governance

PPO Rotterdam heeft als rechtsvorm een vereniging. Er waren in 2021 21 schoolbesturen aangesloten bij de vereniging. In november 2016 heeft PPO Rotterdam besloten tot een statutenwijziging en aanpassing van het huishoudelijk reglement, waarin toezicht en bestuur gescheiden zijn. De code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs is daarbij gehanteerd.

De vereniging kent twee organen: het bestuur, bestaande uit een directeur-bestuurder en de Algemene Vergadering in de rol van intern toezichthouder. Daarnaast heeft de Algemene Vergadering een adviserende rol en een werkgeversfunctie naar de directeur-bestuurder. Eind 2020 heeft minister Arie Slob nogmaals het belang van onafhankelijkheid in het toezicht van samenwerkingsverbanden benadrukt in zijn Verbeteragenda Passend Onderwijs waarbij wordt gewerkt aan de verbetering en doorontwikkeling van passend onderwijs.

Binnen PPO Rotterdam was, vooruitlopend hierop, een werkgroep vanuit de Algemene Vergadering in de loop van 2020 al aan de slag gegaan met het opstellen van een advies ten aanzien van onafhankelijk toezicht. In 2021 is het advies in de commissie Kwaliteit en de Algemene Vergadering besproken. Op basis van een positief advies vanuit de commissie Kwaliteit heeft de Algemene Vergadering ingestemd met het voorstel een onafhankelijk voorzitter in te stellen. In 2021 zijn daartoe een aantal documenten uitgewerkt en vastgesteld: concept statutenwijziging, wervingsprocedure en functieprofiel onafhankelijk voorzitter. De werving van de onafhankelijk voorzitter is begin 2022 opgestart en de verwachting is dat deze nog in schooljaar 2021/2022 benoemd zal kunnen worden.

2.2. Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs

Goed onderwijs vraagt om goed bestuur. De 'Code Goed Bestuur in het primair onderwijs' - waarin leden van de PO-Raad hebben vastgesteld wat zij verstaan onder goed bestuur - geeft schoolbesturen en ook samenwerkingsverbanden in het primair onderwijs een leidraad bij het realiseren van goed bestuur.

De Code Goed Bestuur is een levend document: het heeft een 'ontwikkelkarakter'. Goed bestuur komt niet tot stand doordat besturen een code vaststellen, maar doordat zij ieder voor zich en gezamenlijk invulling geven aan de principes van de Code en zo het bestuur verder professionaliseren.

Er hebben zich in 2021 geen situaties voorgedaan waarin is afgeweken van de Code Goed Bestuur.

2.3. Horizontale verantwoording

Met horizontale verantwoording wordt de verantwoording bedoeld naar alle belanghebbenden. Het gaat dan om de wijze van omgang en communicatie van het samenwerkingsverband met bijvoorbeeld ouders, MR, gemeente en klachtenbehandeling.

2.3.1. Medezeggenschapsraad

De samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn verplicht een medezeggenschapsraad (MR) in te stellen. In deze MR zijn medewerkers van PPO Rotterdam vertegenwoordigd. Zij zijn gekozen door de werknemers van PPO Rotterdam met een vaste aanstelling. De MR bestaat uit zeven leden. Binnen de MR zijn taken verdeeld zoals die van voorzitter, vicevoorzitter en secretaris. Ook is er afgesproken dat een afgevaardigde van de MR de vergaderingen van de Ondersteuningsplanraad (OPR) bijwoont.

De MR kent drie vormen van overleg:

- een overleg waarbij MR en directeur/bestuurder gezamenlijk overleg voeren en
- zelfstandig overleg van de MR (de openbare MR vergadering en het MR werkoverleg)
- overleg tussen MR en toezichthouder

Het eerste overleg vindt vijf maal per jaar plaats, de tweede vorm tienmaal en het derde overleg vindt tweemaal per jaar plaats.

De MR heeft zich in 2021 gericht op onder andere de volgende onderwerpen: gesprekkencyclus, bestuursformatieplan, jaarrekening 2021, bestuursverslag 2020, RI&E m.b.t. werkomgeving en psychosociale arbeid, inkoopregeling, huisvesting/visie op werken, professionaliseringsbeleid en professionaliseringsregeling, aanpak functiehuis, functierollen, functieprofiel onafhankelijk voorzitter, strategisch HR plan, begroting 2022 en meerjarenbegroting 2021-2023, jaarplan, werving- en selectiebeleid, regeling teamuitjes en regeling startende werknemers.

In 2021 zijn drie MR leden tussentijds afgetreden en zijn de vacatures opgevuld met kandidaten van de reservelijst. In september 2021 startte de MR met 6 leden en is er een vacature.

2.3.2. Ondersteuningsplanraad

Na de verkiezingen eind 2020 was de OPR bij de start van 2021 weer op volle sterkte (14 leden). Gedurende 2021 hebben drie leden voortijdig afscheid genomen van de OPR. De twee plekken in de oudergeleding zijn opgevuld met de reservekandidaten, de vacature in de personeelsgeleding is niet opgevuld. Aangezien het OPR-reglement in 2020 gewijzigd is (waarbij is opgenomen dat de OPR uit minimaal 10 en maximaal 14 leden moet bestaan), zijn er geen tussentijdse verkiezingen georganiseerd. In 2021 heeft er een wisseling plaatsgevonden in de rol van voorzitter en is er ook een vicevoorzitter benoemd.

Er hebben in 2021 5 reguliere OPR vergaderingen plaatsgevonden. De inhoudelijke verdieping wordt vanuit drie invalshoeken aangevlogen:

- vanuit vragen/behoefte van de OPR;
- vanuit thema's of onderwerpen waar PPO Rotterdam de OPR bij wil betrekken;
- vanuit de agenda van de Algemene Vergadering.

Daarnaast zijn er vanuit de wetgeving (WMS) ook een aantal zaken waarop de OPR advies- of instemmingsrecht heeft. Dat waren in 2021 het functieprofiel van de onafhankelijk voorzitter (adviesrecht) en het bestedingsplan afbouw bovenmatige reserves (instemmingsrecht). Beiden zijn in 2021 aan de OPR voorgelegd.

De OPR heeft positief geadviseerd t.a.v. het functieprofiel van de onafhankelijk voorzitter en zal in 2022 ook een OPR-lid afvaardigen in de benoemingsadviescommissie. Daarnaast heeft de OPR in 2021 ingestemd met het bestedingsplan afbouw bovenmatige reserves. Hier is een extra bijeenkomst voor georganiseerd.

De inhoudelijke onderwerpen die in 2021 aan de orde zijn geweest in de overleggen van de OPR zijn: Centrale Aanmelding, Rotterdam Gaaf!, Jonge Kind, Inclusieve scholen, Rol van de schoolcontactpersoon en Samenwerking met de gemeente Rotterdam. Op de volgende onderwerpen is advies gevraagd aan de OPR: Meerjarenbegroting, Jaarverslag 2020, Onafhankelijk toezicht en Ouder- en jeugdsteunpunt.

2.3.3. Klankbordgroep

Binnen de organisatiestructuur van PPO Rotterdam is er naast de twee formele medezeggenschapsorganen (MR en OPR) ook een adviesorgaan ingesteld: de Klankbordgroep PPO. De activiteiten van dit adviesorgaan worden hieronder kort toegelicht.

Klankbordgroep PPO Rotterdam

De taak van de klankbordgroep, 'het gevraagd en ongevraagd adviseren van de directeur-bestuurder van PPO Rotterdam aangaande inhoudelijke en organisatorische zaken.' Binnen de klankbordgroep PPO Rotterdam behouden directies en intern begeleiders de mogelijkheid om met de eigen groep over (inhoudelijke) ontwikkelingen te spreken en hierover een mening te vormen. De klankbordgroep bestond in 2021 uit 13 leden met vertegenwoordiging vanuit het Bao en (S)BO.

De klankbordgroep is vijf keer bijeengekomen. De volgende onderwerpen zijn in de klankbordgroep besproken: terug- en doorplaatsingsbeleid, het plaatsingsoverleg, het klanttevredenheidsonderzoek van PPO, PACT jonge kind, Rotterdam GAAF en de centrale aanmelding (V)SO.

2.3.4. Ombudspersoon

Bij een verschil van mening tussen ouders, scholen, besturen en/of het samenwerkingsverband, is een goed gesprek tussen beide partijen de eerste stap. Binnen PPO Rotterdam kan een ombudspersoon worden ingezet.

De ombudspersoon is onafhankelijk en kan advies of feedback geven aan alle betrokken partijen. In de praktijk leidt de inzet van de ombudspersoon vrijwel altijd tot een prettig gesprek en een passende oplossing.

De contacten met de scholen, ouders en collega's verliepen in 2021 als gevolg van covid voornamelijk digitaal met een onderbreking na de zomervakantie. De meeste vragen hadden betrekking op:

- De uitvoering van zorgplicht. De aanmelding van leerlingen moet schriftelijk plaatsvinden. Overigens binnen een ruime opvatting wat als schriftelijk beschouwd wordt.
- Het ontbreken van medewerking van ouders voor het leveren van relevante informatie van hun kind. Gevolgd door de aankondiging dat de aanmeldingsprocedure gestopt zou worden.
- Leerlingen die ingeschreven en toegelaten werden maar waar juiste leerling informatie werd achtergehouden.

- Onderwerpen die over het inschrijvingsprotocol van de school gaan. Met daar achter de vraag of verbeteringen of aanscherpingen nodig zijn.
- In een enkel geval gaven directies niet thuis als het over zorgplicht ging en verwezen bijvoorbeeld een leerling terug naar zijn vorige school. Sommige scholen vinden het een lastige opgave om op basis van argumenten zorgleerlingen na aanmelding te weigeren. Weigering leidt vervolgens tot een zoektocht om voor de leerling binnen de wijk een andere school te vinden die hem of haar wel inschrijft en toelaat. Speciaal wijkoverleg biedt kansen om de leerlingen thuisnabij onderwijs te kunnen bieden. Sommige ouders wachten dat wijkoverleg niet af en besluiten zelf een andere school te gaan zoeken.
- Tussentijdse instroom van leerlingen binnen de wijk werd door de scholen als een bezwarende factor ervaren. Er is vraag naar een uniforme regeling waarmee dit probleem gereguleerd wordt. Elders in het land wordt een dergelijke regeling toegepast.

Verder zijn er veel individuele contacten met collega's, ouders en scholen over:

- zorgplicht; waaronder aanmelden, inschrijven en toelaten;
- schorsen en verwijderen;
- de mogelijkheid om op proef te plaatsen door middel van de symbiose regeling en de variawet;
- OPP:
 - weigering van ouders om het handelingsdeel te tekenen;
 - uitstroomprofiel kleuters;
 - ontbreken van een OPP;
- moeilijk plaatsbare leerlingen en wijknetwerken;
- wachtlijsten SO en SBO;
- thuiszitten.

2.3.5. Klachtenregeling

In juni 2017 is binnen PPO Rotterdam een klachtenregeling vastgesteld. Deze is voor externen toegankelijk via de website van PPO Rotterdam. In januari 2018 is de betreffende pagina op de website ook voorzien van een stroomschema bij de klachtenregeling.

Er werden in 2021 geen klachten tegen het samenwerkingsverband ingediend.

3. BELEID EN RESULTATEN

3.1. Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar

3.1.1. Gevolgen coronavirus

Na het eerste coronajaar 2020, volgde in 2021 wederom een jaar vol lockdowns en op- en afschalende coronamaatregelen. PPO Rotterdam heeft ook in 2021 haar werkzaamheden aangepast conform de landelijke corona-richtlijnen. Na iedere persconferentie met aanscherping of versoepeling van de maatregelen werd via sharepoint met de medewerkers gecommuniceerd wat dit concreet betekende voor de werkwijze van PPO Rotterdam.

De medewerkers van PPO Rotterdam hebben binnen deze kaders hun werkzaamheden in 2021 vorm gegeven. Omdat de scholen, net als in 2020, verschillend omgaan met het toelaten van PPO medewerkers in de scholen (worden zij gezien als intern of extern) is besloten de spelregels van de scholen leidend te laten zijn. In 2021 zagen we in toenemende mate dat onze schoolcontactpersonen hun fysieke werkzaamheden in de scholen weer konden oppakken.

Corona stelde PPO Rotterdam als werkgever ook in 2021 voor de uitdaging hoe het 'wij zijn PPO-gevoel' te behouden. Hiertoe zijn ook in 2021 een aantal dingen ingezet:

- Regelmatig plaatsen van filmpjes met een persoonlijke boodschap van de directeur-bestuurder op sharepoint.
- Delen van suggesties/werkvormen om met je team online te doen.
- Versturen van attenties vanuit de commissie Happiness naar alle PPO medewerkers.

Dit alles werd/wordt door de medewerkers van PPO zeer gewaardeerd.

Welke effecten het coronavirus heeft (gehad) op de beleidsmatige resultaten van PPO Rotterdam is nog niet duidelijk. Het ziekteverzuimpercentage was in 2021 hoger dan in voorgaande jaren. Een aantal projecten heeft in meer of mindere mate vertraging opgelopen. Over de lange termijn effecten zal de komende jaren meer duidelijk moeten worden.

3.1.2. Kengetallen

Leerlingaantallen

Onderstaande tabel laat zien dat het leerlingaantal in Rotterdam na een periode van stijging, nu al voor het tweede jaar op rij dalende is. Deze daling zit volledig in het reguliere basisonderwijs. Het SBO laat een lichte stijging zien (waarschijnlijk als gevolg van de SBO kleutergroepen) en het SO blijft vrijwel gelijk. De verwachting is dat corona in zekere mate heeft bijgedragen aan deze leerlingdaling omdat een groep arbeidsmigranten weer naar het land van herkomst is teruggekeerd.

We zitten weer midden in de persconferenties. Naar aanleiding van de laatste persconferentie en het bericht van de PO-raad wordt dit bericht gestuurd. De werkspraken binnen PPO Rotterdam ten aanzien van Covid-19 (Corona) blijven in grote lijn hetzelfde zoals ze nu zijn. Daarbij volgen we de richtlijnen van het RIVM en het advies van de overheid.

Werkzaamheden

PPO blijft de richtlijnen van het RIVM en het advies van de overheid respecteren. We werken zoveel mogelijk thuis, digitaal en op afstand. We volgen daarbij altijd de spelregels van de school. Tevens volgen we de richtlijnen van het RIVM betreffende de risicogroepen: https://www.rivm.nl/richtlijnen/covid-19/indien_besloten

Behoor jij of één van jouw huisgenoten tot een risicogroep? Of maak je je zorgen over jouw gezondheid? Bespreek dit dan met jouw regionaamanager.

Klachten?

Heb je klachten die kunnen passen bij het coronavirus? Maak dan een afspraak bij de GGD om je te laten testen. Blijf verder thuis tot je de uitslag van de test hebt. Het is belangrijk om ook altijd jouw leidinggevende te informeren. Op de OAT's komen zelftesten te liggen, zodat in noodgevallen een eerste indicatie getreng kan worden.

Thuiswerken

In de basis blijven we thuiswerken. Als het noodzakelijk is om op kantoor te werken, dan is dit toegestaan mits het echt niet anders kan. Maak daarin verstandige keuzes. Vergaderen doen we (voorlopig) nog online via Teams. We beperken het aantal reisbewegingen zoveel mogelijk.

Onderzoek, Ouder gesprekken en AB

Dit zijn nog steeds de huidige regels op het gebied van AB en onderzoek:

- We volgen de spelregels van de school.
- We werken in dezelfde lijn als leerkrachten.
- We onderzoeken alleen als het echt noodzakelijk is.
- Het onderzoek vindt altijd plaats op school.

Externen

Voorlopig wordt er niet met externen gewerkt op de Schiedade. Ook met externen werken we zoveel mogelijk digitaal, tenzij het echt niet anders kan.

Tot slot

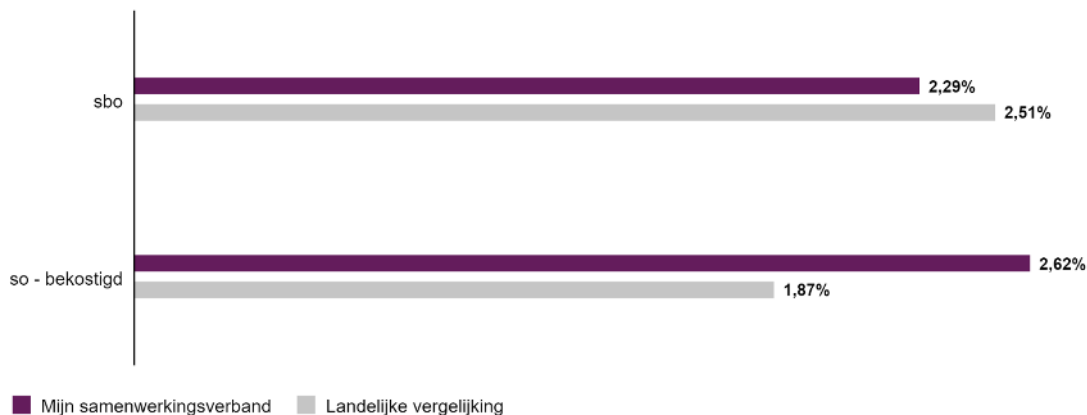
Heb je aanvullende vragen of is deze informatie niet duidelijk? Neem dan contact op met jouw eigen regionaamanager.

	1 okt 2017	1 okt 2018	1 okt 2019	1 okt 2020	1 okt 2021
Basisonderwijs	49.923	50.378	50.235	49.755	49.106
Speciaal basisonderwijs	946	961	1.036	1.109	1.152
Totaal (S)BO	50.869	51.339	51.271	50.864	50.258
Speciaal onderwijs	1.166	1.233	1.316	1.313	1.316
Totaal alle vormen	52.035	52.572	52.587	52.177	51.574

Tabel 2. Aantal leerlingen per onderwijsvorm (bron: DUO)

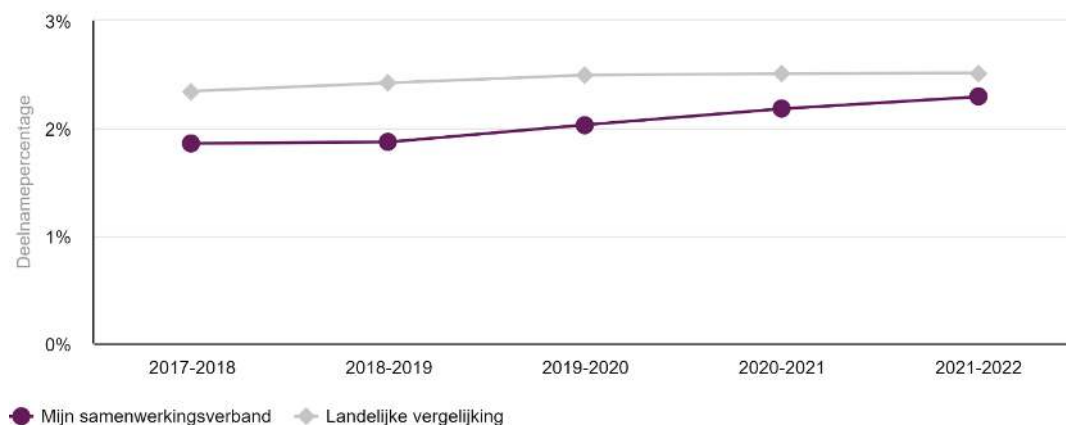
Deelnamepercentage

Het deelnamepercentage SO ligt in Rotterdam hoger dan het landelijk gemiddelde. Het deelnamepercentage SBO ligt lager dan het landelijk gemiddelde, maar laat sinds schooljaar 2018/2019 wel een lichte stijging zien. Het deelnamepercentage SO is de eerste jaren gestegen, maar is nu al een aantal jaar min of meer stabiel. PPO ziet wel dat er een groeiende vraag is naar Speciaal Onderwijs. Het deelnamepercentage blijft stabiel omdat er simpelweg geen plek is. PPO heeft dan ook de oproep gedaan aan schoolbesturen en gemeente om het SO uit te breiden.

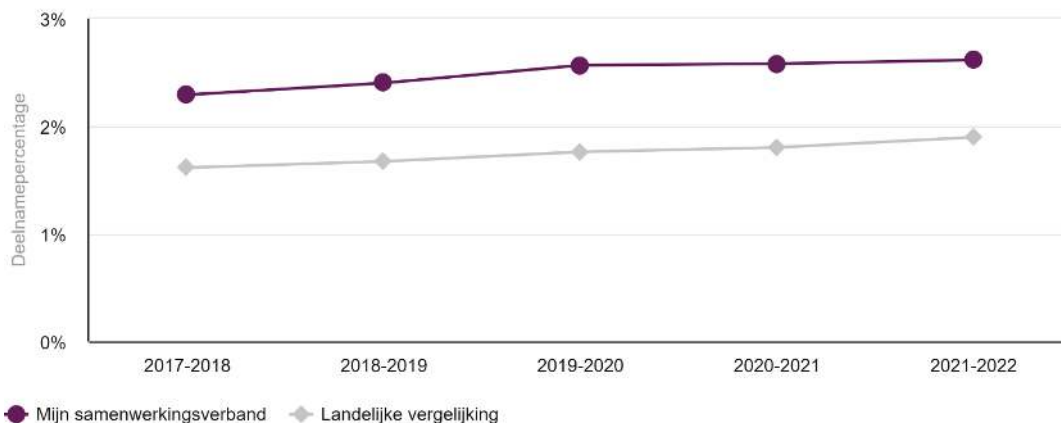
Bron: Dashboard passend onderwijs

Grafiek 1. Deelnamepercentage SBO/SO, Rotterdam (Bron: Dashboard passend onderwijs)

Bron: Dashboard passend onderwijs

Grafiek 2. Deelnamepercentage SBO, Rotterdam (Bron: Dashboard passend onderwijs)

Bron: Dashboard passend onderwijs

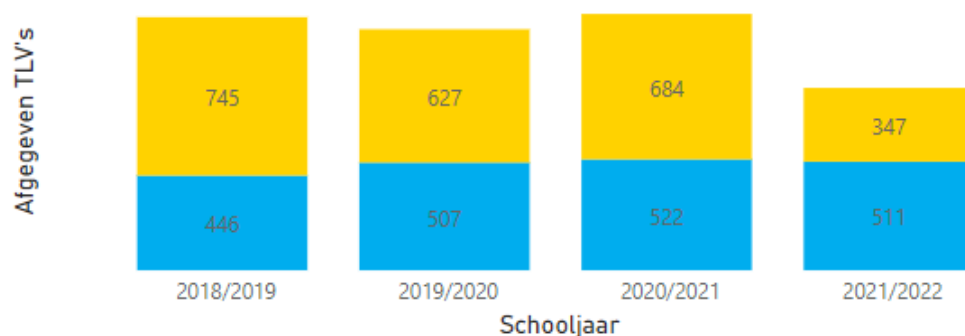
Grafiek 3. Deelnamepercentage SO, Rotterdam (Bron: Dashboard passend onderwijs)

Toelaatbaarheidsverklaringen

De visie van PPO is om alle Rotterdamse leerlingen passend onderwijs te bieden. Daar waar het kan, bieden we passend onderwijs op reguliere basisscholen. Voor een aantal leerlingen is een onderwijsplaats in het SBO of SO het meest passend. Zij krijgen een toelaatbaarheidsverklaring (TLV).

Afgegeven TLV's per schooljaar (startdatum; stand t/m 7 maart 2022)

Nieuw/Herindicatie ● Herindicatie ● Nieuw

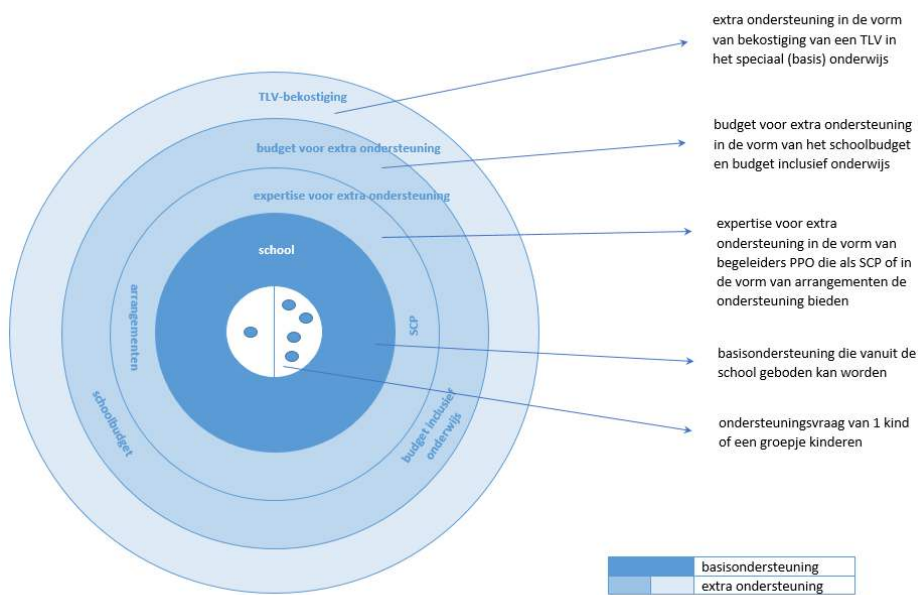

Grafiek 4. Aantal afgegeven TLV's per schooljaar (bron: Dashboard PPO Rotterdam)

Extra ondersteuning

Met de start van de nieuwe Ondersteuningsplanperiode is het aanbod van extra ondersteuning vanuit PPO versimpeld. De focus ligt hierbij nog meer op maatwerk en minder op een vooraf vastgesteld aanbod van (financiële) arrangementen.

In het Rotterdams model ziet dat er als volgt uit:

Afbeelding 2. Visualisatie van het Rotterdams model

Expertise voor extra ondersteuning

- Ondersteuning door de SCP
De SCP is heel laagdrempelig toegankelijk voor alle Rotterdamse basisscholen. Bij voorkeur wordt de SCP in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken zodat de activiteiten zoveel mogelijk preventief kunnen plaatsvinden. Door een preventieve aanpak wordt enerzijds ingezet op het voorkomen van escalatie of het ontstaan van handelingsverlegenheid en anderzijds ingezet op het verminderen van bureaucratie (omdat bij preventieve inzet geen OPP benodigd is).
- Specifieke ondersteuning vanuit PPO Rotterdam
Ieder OAT bestaat uit professionals met verschillende expertises en vaardigheden. De SCP kan, indien nodig, expertise vanuit het OAT inzetten bij specifieke ondersteuningsvragen. Zo beschikken de OAT's over expertise t.a.v. bijvoorbeeld lezen, begaafdheid, psychodiagnostisch onderzoek en ambulante begeleiding.

Budget voor extra ondersteuning

De hoeveelheid financiële arrangementen waarop scholen een beroep kunnen doen is met het Ondersteuningsplan 2020-2024 sterk teruggebracht: PPO hanteert nog maar twee budgetten. Het schoolbudget en het budget inclusief onderwijs. Het schoolbudget vervangt een viertal 'oude' financiële regelingen. Vanuit het budget inclusief onderwijs worden meerjarige activiteiten gefinancierd, passend binnen de onderwijsvisie van school en schoolbestuur, die stadsbreed bijdragen aan de realisatie van het dekkend netwerk.

	Begroting 2021	Realisatie 2021
Schoolbudget	2.604.069	2.472.806
Budget inclusief	1.433.347	1.218.644
Totaal budget extra ondersteuning	4.037.416	3.691.450

Tabel 3. Begroting 2021 versus Realisatie 2021 budget extra ondersteuning

Bij de start van 2021 was niet duidelijk in hoeverre de realisatie van het budget extra ondersteuning mogelijk beïnvloed zou worden door corona en de geldstroom die vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO-middelen) op de scholen afkwam. De cijfers in tabel 3 laten zien dat de begroting niet volledig gerealiseerd is, maar gemiddeld rond de 90% zit. Daaruit kan opgemaakt worden dat de middelen voor extra ondersteuning die vanuit PPO Rotterdam voor de scholen beschikbaar zijn, goed gevonden en ingezet worden náást de middelen die vanuit het NPO beschikbaar zijn.

Thuiszitters

Het aantal thuiszitters was in 2021 groter dan het jaar ervoor. Dit gold voor alle drie de tertalen (zie de tabel hieronder).

Jaar	T1	T2	T3
2020	45	38	54
2021	65	58	70

Tabel 4. Aantal leerplichtige thuiszitters dat 4 weken of meer thuiszit

In tertaal 3, september tot en met december 2021, zag PPO een onverwachte toename van het aantal thuiszitters. Juist aan het begin van een schooljaar is het thuiszittersaantal normaliter gering. Nu was er meteen in september al een fors aantal thuiszitters, voor wie het niet gelukt was om hen in de zomer op een (nieuwe) school geplaatst te krijgen.

Naast deze officiële thuiszitters, zijn er per tertaal ook nog 20 tot 25 thuiszitters die 4 jaar zijn of die korter dan 4 weken thuiszitten. Ook deze kinderen heeft PPO allemaal in beeld, mede door een goede samenwerking met het scholenveld, leerplicht, de Taskforce Thuiszitters en voorschoolse instellingen. Het streven van PPO blijft om ALLE thuiszitters vanaf dag 1 in beeld te hebben!

Bij de thuiszitters vallen twee zaken op:

- 1) de leeftijdsgroep 4 en 5 jaar is oververtegenwoordigd bij de thuiszitters en
- 2) 60% van de thuiszitters is op zoek naar een zorgarrangement en dus niet naar een onderwijsplek.

De toename van het aantal jonge thuiszitters baart PPO zorgen. Dit punt is gedeeld in onder andere de sectorkamer PO. Het goede nieuws is dat de gemeente Rotterdam hier sinds eind 2021 volop op inzet.

Voor PPO is het lastig dat de meeste thuiszitters op zoek zijn naar een zorgarrangement in plaats van naar een onderwijsplek. PPO maar ook de Taskforce Thuiszitters heeft weinig handelingsmogelijkheden bij die groep thuiszitters. Daar ligt de casusregie bij een wijkteam of een jeugdbeschermingsorganisatie. PPO is wel voortdurend in gesprek met de gemeente over deze groep kinderen, ook omdat de gemeente geen overbruggingszorg realiseert voor kinderen die op een zorg-wachtlijst staan.

Zowel in het onderwijs als in de jeugdhulp zijn er wachtlijsten. Het Speciaal Onderwijs kent wachtlijsten, maar voor veel zorgarrangementen zijn die wachtlijsten er ook. Het is vooral in de tweede helft van 2021 lastig geweest om (thuiszittende) kinderen op een gespecialiseerde passende plek te krijgen.

Het goede nieuws is dat thuiszittende kinderen die op zoek zijn naar een (andere) reguliere basisschool of naar een SBO-school over het algemeen snel en met succes geholpen worden. De samenwerking met scholen en schoolbesturen is daarbij prima. De thuiszitterslijst blijft dus dynamisch. Iedere week komen er nieuwe kinderen bij, maar gelukkig weet PPO ook iedere week voor kinderen oplossingen te vinden.

3.2. Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Ten aanzien van toekomstige ontwikkelingen wordt het volgende verwacht:

- **Leerlingaantal:** volgens de prognoses van de gemeente Rotterdam zal er komende jaren sprake zijn van een daling van het aantal leerlingen in het basisonderwijs. De verwachting is dat de aantallen vanaf 2026/2027 weer gaan stijgen. Daarnaast wordt op korte termijn een hogere stroom van nieuwkomers verwacht als gevolg van de oorlog in Oekraïne. De eerste schattingen zijn dat het om ongeveer 700 kinderen zal gaan. Mogelijk dat post-corona de migratiestroom vanuit andere landen ook weer op gang komt en zorgt voor een toename van het aantal leerlingen.
- **Deelnamepercentage SO en SBO:** T.a.v. het deelnamepercentage SO gaat PPO uit van een stijging, zodra de gevraagde capaciteitsuitbreiding gerealiseerd wordt.
- **Inclusiever onderwijs:** Dit is een ontwikkeling die centraal staat in het Ondersteuningsplan 2020-2024 en waar PPO de komende jaren naartoe werkt. Het inclusiever maken van het onderwijs wordt concreet gemaakt door onder andere de inclusieve scholen (de verwachting is dat we richting de 20 inclusieve scholen gaan in Rotterdam), de ontwikkelingen in de wijk (aangejaagd door PPO), inzet van het schoolbudget en de effecten van ons terug- en doorplaatsingsbeleid. In het voorbije jaar hebben we echter gezien dat de inhoudelijke ontwikkelingen zoals PPO die voor ogen had, worden gefrustreerd door onder andere corona en het lerarentekort.
- **Vanaf 2023** wordt het primair onderwijs vanuit het Ministerie van OCW per kalenderjaar bekostigd in plaats van op schooljaarbasis. De bekostigingssystematiek is sterk vereenvoudigd. De belangrijkste wijzigingen voor het samenwerkingsverband zijn de verschuiving van de teldatum voor bekostiging van 1 oktober naar 1 februari, de bekostigingssystematiek van SBO wordt gelijkgetrokken aan SO en grensverkeer SBO vervalt. De financiële effecten van de bekostiging lijken mee te vallen als gevolg van de budgettair-neutrale invoering. De nieuwe bekostiging wordt in de komende meerjarenbegroting verwerkt.

3.3. Beleid en resultaten

Zoals ook vermeld in paragraaf 1.2 heeft PPO Rotterdam haar strategisch beleid tot aan 2024 vastgelegd in het Ondersteuningsplan 2020-2024 'Rotterdam doet het! samen naar inclusiever onderwijs'. Centraal in het Ondersteuningsplan staat het Rotterdams model met haar 7 uitgangspunten.

In deze paragraaf wordt de inhoudelijke voortgang op deze 7 uitgangspunten beschreven. Indien er sprake is van knelpunten of stagnatie ten aanzien van de realisatie van de doelstellingen worden eventuele maatregelen toegelicht.

3.3.1. Uitgangspunt 1: Kinderen worden goed en zo dicht mogelijk bij huis ondersteund

In het Ondersteuningsplan is beschreven dat PPO Rotterdam op basis van dit uitgangspunt het volgende wil bereiken:

- minimaal twintig 'inclusieve scholen' verspreid over de stad;
- een *actief* terug- en doorplaatsingsbeleid;
- dat er, zo vaak als nodig, een plaatsingsoverleg in de wijk plaatsvindt (waarbij PPO Rotterdam als spiegel fungeert richting de besturen).

Onderstaande tabel maakt aan de hand van een kleurenoverzicht in één oogopslag duidelijk wat de voortgang is geweest in 2021 op de verschillende ambities onder uitgangspunt 1.

Voortgang	2020	2021	2022	2023	2024
Inclusieve scholen	Volgens planning / op schema	Verdient aandacht			
Terug- en doorplaatsingen	Knelpunt(en) / stagnatie	Knelpunt(en) / stagnatie			
Plaatsingsoverleg	Verdient aandacht	Volgens planning / op schema			

Tabel 5. Voortgang ambities Uitgangspunt 1

Volgens planning / op schema
Verdient aandacht
Knelpunt(en) / stagnatie

Toelichting op voortgang uitgangspunt 1

- Inclusieve scholen
Eind 2021 waren er 13 inclusieve scholen. Het aantal inclusieve scholen is dus ongewijzigd gebleven ten opzichte van 2020. Wel zijn er wisselingen geweest in de samenstelling van deze lijst. Er zijn veel scholen die nadenken over het aanvragen van een budget inclusief, maar het dan toch niet doen. PPO constateert in het scholenveld een afwachtende houding. De scholen die wel gaan voor inclusief, doen het goed. Al wordt niet op alle inclusieve scholen het beoogde aantal 'inclusieve leerlingen' gehaald. De spreiding van de inclusieve scholen over de stad is nog onvoldoende gerealiseerd. Het merendeel van de inclusieve scholen bevindt zich op de Noordoever, op Zuid lijkt het te stagneren.
- Terug- en doorplaatsingen
Het Terug- en doorplaatsingsbeleid is nu ook doorgevoerd in Kindkans. Dit betekent dat hier nu ook analyses op gemaakt kunnen worden. Conform het beleid van PPO wordt de mogelijkheid tot

terugplaatsing frequent onder de aandacht gebracht bij ouders en scholen. Ondanks de handreikingen die hiertoe door PPO zijn opgesteld, waarin onder meer een stappenplan beschreven staat, valt het aantal terug- en doorplaatsingen in de praktijk tegen.

- Plaatsingsoverleg

In 2021 heeft PPO in al haar communicatie rondom het plaatsingsoverleg vooral ingezet op *het plaatsingsoverleg is een middel en geen doel*. Deze boodschap is geland in de wijken en het plaatsingsoverleg wordt als middel gebruikt in de wijken.

3.3.2. Uitgangspunt 2: Ouders en professionals worden, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, nauw betrokken bij de ondersteuning van het kind

Aan dit uitgangspunt zijn de volgende ambities verbonden:

- de ouderfunctionaris behartigt niet alleen de belangen van de ouders, maar ondersteunt vooral de communicatie tussen school en ouders;
- de ouderfunctionaris richt zich niet alleen op het ondersteunen van deze communicatie, maar zal deze indien nodig ook begrenzen;
- alle ouders hebben toegang tot Kindkans.

Onderstaande tabel maakt aan de hand van een kleurenoverzicht in één oogopslag duidelijk wat de voortgang is geweest in 2021 op de ambities die vallen onder uitgangspunt 2.

Voortgang	2020	2021	2022	2023	2024
Ouderfunctionaris					
Kindkans					

Tabel 6. Voortgang ambities uitgangspunt 2.

	Volgens planning / op schema
	Verdient aandacht
	Knelpunt(en) / stagnatie

Toelichting op voortgang uitgangspunt 2

- Ouderfunctionaris

Er zijn in 2021 best wat wisselingen geweest onder de ouderfunctionarissen. Dat betekende dat nieuwe mensen ingewerkt moesten worden. Een behoorlijke uitdaging in coronatijd. Ondanks deze wisselingen hebben de ouderfunctionarissen ook in 2021 weer een aantal zaken opgepakt:

- Het opzetten van twee vragenlijsten voor de collega's in de OAT's (gericht op de rol van ouderfunctionaris en op de rol van coördinator Jonge Kind). Deze vragenlijsten gingen over de zichtbaarheid van de ouderfunctionaris, wanneer de ouderfunctionaris wordt ingeschakeld en wat hierin beter of anders zou kunnen. De vragenlijsten zijn begin 2022 uitgezet en de uitkomsten zullen voor het eind van schooljaar 2021/2022 geanalyseerd worden.
- De ouderfunctionarissen hebben een training Mediation gevolgd.

- Zij hebben kennis rondom de zorgplicht verspreid, zowel bij de voorscholen als bij andere netwerkpartners.
- De contacten met het wijkteam zijn verbeterd. Er zijn kortere lijnen ontstaan door één keer per zes weken bij elkaar te komen.
- Kindkans

Hoewel Kindkans als systeem goed functioneert en veel potentie heeft, zijn er ook aandachtspunten. De beheersing en inrichting van het systeem blijft een vraagstuk. Het is een kneedbaar systeem, met het risico dat er veel vertakkingen in komen, waardoor de informatievoorziening in gevaar komt. PPO heeft hier in 2021 aandacht voor gevraagd bij de leverancier van Kindkans. Daar zijn nu ook ontwikkelingen gaande om een aantal dingen standaard te maken.

3.3.3. Uitgangspunt 3: De schoolcontactpersoon is een bekend en vertrouwd gezicht voor het hele schoolteam

Met betrekking tot dit uitgangspunt heeft PPO Rotterdam voor de komende vier jaar de volgende ambities:

- alle schoolcontactpersonen hebben aan het begin van het schooljaar een gesprek met de school over de invulling van zijn/haar rol op de school (evaluatie, wensen, verwachtingen, etc.);
- dat scholen zich door de inzet van de schoolcontactpersoon versterkt voelen in hun regierol.

Onderstaande tabel geeft weer wat de voortgang is m.b.t. de geformuleerde ambities.

Voortgang	2020	2021	2022	2023	2024
Invulling rol SCP					
Versterking regierol scholen					

Tabel 7. Voortgang ambities uitgangspunt 3

	Volgens planning / op schema
	Verdient aandacht
	Knelpunt(en) / stagnatie

Toelichting op voortgang uitgangspunt 3

- Invulling rol SCP

Alle schoolcontactpersonen hebben begin van dit schooljaar (september 2021) een gesprek met hun school/scholen gevoerd over de invulling van hun rol. In de planningsgesprekken van de medewerkers met hun leidinggevenden is dit ook veelvuldig aan de orde gekomen en dit onderwerp is altijd onder de aandacht binnen de teams. Het is geregeld onderwerp van gesprek tussen collega's 'hoe doe jij het?'.
Uit het klanttevredenheidsonderzoek, dat in de periode januari/februari 2021 is uitgevoerd, komt naar voren dat de medewerkers van PPO een zeer positief uithangbord zijn. Zij worden door de respondenten gezien als deskundig, ze denken mee en er wordt samen opgetrokken om het kind

te helpen. De medewerkers van PPO zijn de belangrijkste primaire drijfveer voor de tevredenheid over de organisatie.

- Versterking regierol

In veel gevallen wordt de regierol goed gepakt door scholen, ondersteund en versterkt door de SCP. Met betrekking tot het aanvragen van schoolbudgetten en zorgplicht, zou de regierol nog iets sterker ingevuld kunnen worden. In de interactie met de SCP zit soms nog wat onduidelijkheid in verwachtingen. Daarom zijn de hierboven genoemde startgesprekken en de evaluatie aan het eind van het schooljaar zo belangrijk.

3.3.4. Uitgangspunt 4: De ondersteuning wordt snel en bij voorkeur binnen de school geregeld, waarbij gebruik gemaakt kan worden van een breed scala aan specialisten

Dit uitgangspunt is voor de komende vier jaar vertaald in de volgende ambitie:

- dat iedere schoolcontactpersoon snel signalen van de school oppikt, de ondersteuningsvraag helder krijgt, en passende ondersteuning realiseert.

Dit gebeurt onder andere door de inzet van diverse arrangementen en door innovatieve werkwijzen zoals bijvoorbeeld in het geval van Kleuters in Delfshaven (KID) en de ONZE-aanpak.

Onderstaande tabel geeft weer wat de voortgang is m.b.t. de geformuleerde ambities.

Voortgang	2020	2021	2022	2023	2024
Arrangementen					
Uitrol KID naar andere wijken					
ONZE-aanpak					

Tabel 8. Voortgang ambities uitgangspunt 4

	Volgens planning / op schema
	Verdient aandacht
	Knelpunt(en) / stagnatie

Toelichting op voortgang uitgangspunt 4

- Arrangementen

De inzet van arrangementen loopt goed. Op de diverse specialisaties vindt geregeld professionalisering plaats. Zo is bijvoorbeeld AB-rekenen in 2021 onder de loep genomen. Collega's pakken dit gezamenlijk op, om de arrangementen zo goed mogelijk te laten aansluiten op de vraag van de scholen en de laatste ontwikkelingen binnen het vakgebied.

Uit het klanttevredenheidsonderzoek bleek dat het aanbod van PPO (de mogelijke manieren om ondersteuning te bieden) zowel een drijfveer voor tevredenheid als ontevredenheid zijn. De ontevredenheid komt met name voort uit de tijd die het kost om een arrangement aan te vragen.

- Uitrol KID (Kleuters in Delfshaven) naar andere wijken

Het project KID als zodanig is bij de start van schooljaar 2021/2022 tot stilstand gekomen. Vanuit een subsidie van de gemeente Rotterdam werd de jeugdzorgmedewerker van Enver in Delfshaven tot en met juli 2021 nog bekostigd. Daarna zou deze inzet gecontinueerd worden, maar dan vanuit structurele middelen van de gemeente. Dit is echter niet gerealiseerd. Het gedachtegoed achter

KID heeft wel z'n weg gevonden in de Rotterdamse zorg-onderwijs structuur. Via het PACT Jonge Kind en de School zorg teams wordt nu door alle partijen gezamenlijk (gemeente, onderwijs, aanbieders van VSMW en voorschool) ingezet op het laagdrempelig beschikbaar maken van zorg en ondersteuning in de school.

- ONZE-aanpak

Zeven basisscholen verspreid over Rotterdam werken vijf jaar lang (2019-2024) aan de ontwikkeling van een nieuwe aanpak, gericht op de aansluiting tussen onderwijs en zorg. De essentie daarvan is dat ze hun team versterken met een gedragswetenschapper en extra capaciteit op het gebied van zorg, meestal in de vorm van onderwijszorgassistenten. Streven van de ONZE-aanpak is om met een forse meerjarige impuls en inzet van extra expertise en middelen een doorbraak te forceren en met de scholen een verbinding tussen onderwijs en zorg tot stand te brengen die op termijn structureel houdbaar is. De coördinatie is in handen van PPO Rotterdam en onderzoeksbureau Oberon begeleidt en monitort de aanpak. In 2021 heeft Oberon een [tussenrapportage](#) opgeleverd, waarin de balans wordt opgemaakt na twee jaar ONZE-aanpak. In het tweede schooljaar hebben alle 7 scholen de ONZE-aanpak verder doorgezet en uitgebouwd. Daarin is meer variatie zichtbaar dan voorheen. Scholen divergeren en maken eigen keuzes ten aanzien van de personele invulling, de inrichting van de interne werkrou tine en de opbouw van de werkrelatie met externe partners. Over de overkoepelende doelen die zij daarmee nastreven blijven de scholen eensgezind. De overkoepelende doelen van de aanpak blijven van kracht, waaronder het beter kunnen inspelen op problematiek van leerlingen, versterken van de interne werkrou tine en relaties met externe partners. Hetzelfde geldt voor de eigen schoolspecifieke doelen. De resultaten van de ONZE-aanpak worden in dit tweede jaar zichtbaar. De betrokken professionals in en rond de scholen geven aan dat zij de eerste opbrengsten van hun aanpak zien en dat er op een aantal punten merkbaar vooruitgang wordt geboekt.

3.3.5. Uitgangspunt 5: De extra ondersteuningsmiddelen worden op transparante wijze, effectief ingezet op die plaatsen waar dat het hardste nodig is

Voor de komende ondersteuningsplanperiode heeft PPO Rotterdam dit uitgangspunt vertaald in de volgende ambitie:

- Het budgetsysteem wordt sterk versimpeld en wordt op schoolniveau gemonitord.

Met de start van het Ondersteuningsplan 2020-2024 zijn het schoolbudget en het budget inclusief ingevoerd. Hiermee kwam een einde aan de complexe financieringsstructuur met een diversiteit aan budgetten en aanvraagprocedures. Dit vroeg om een andere werk- en denkwijze binnen het samenwerkingsverband. Zowel van de medewerkers van PPO Rotterdam als het scholenveld. Per 1 augustus 2020 is gestart met deze nieuwe werkwijze. Voorafgaand aan de start, is er geïnvesteerd in het uitwerken van spelregels. Deze waren bij de start van schooljaar 2020/2021 gereed en worden jaarlijks, indien nodig, bijgesteld.

Onderstaande tabel geeft weer wat de voortgang is m.b.t. de geformuleerde ambities.

Voortgang	2020	2021	2022	2023	2024
Versimpeling budgetsysteem					
Uitwerking spelregels					
Monitoring					

Tabel 9. Voortgang ambities uitgangspunt 5

	Volgens planning / op schema
	Verdient aandacht
	Knelpunt(en) / stagnatie

Toelichting op voortgang uitgangspunt 5

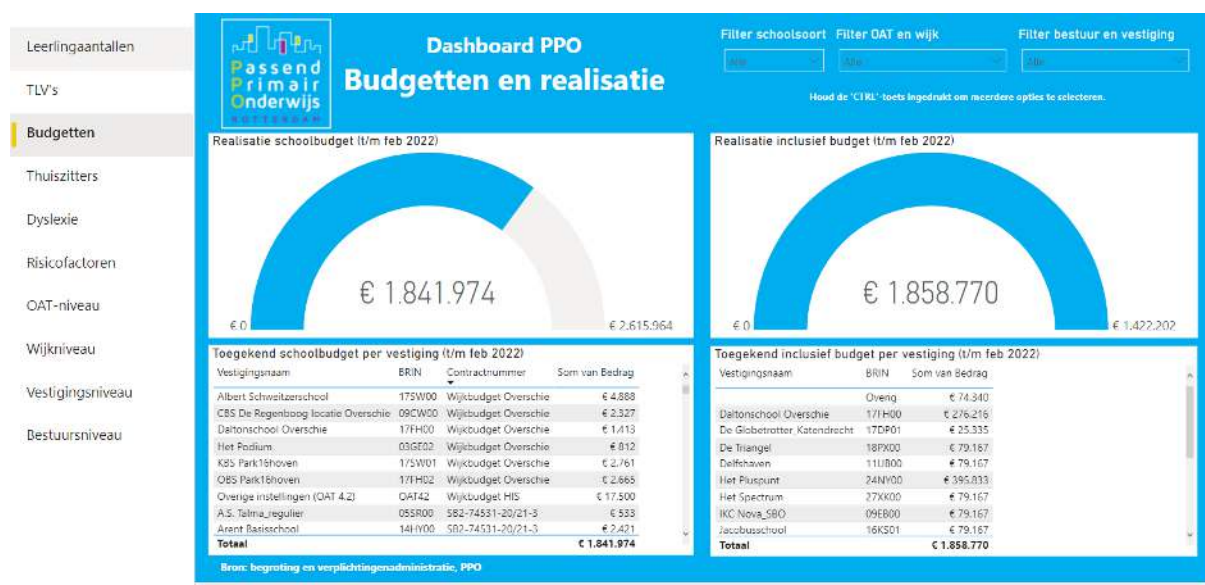
- Versimpeling budgetsysteem en uitwerking spelregels

De versimpeling van het budgetsysteem is gerealiseerd. In 2021 zijn een aantal procedures en documenten verder uitgewerkt en/of aangescherpt:

- Procedure budgetaanvraag (voor scholen en schoolbesturen) – juni 2021
- Het budget inclusief: veelgestelde vragen (voor scholen en schoolbesturen) – juni 2021
- Format evaluatie schoolbudget – juni 2021
- Format evaluatie budget inclusief onderwijs – juni 2021
- Het schoolbudget: veelgestelde vragen (voor scholen en schoolbesturen) – oktober 2021

- Monitoring

Het PPO Dashboard is in 2021 verder doorontwikkeld. Er is een nieuw tabblad toegevoegd met daarin verwerkt de dyslexiecijfers voor Rotterdam. De gegevens in het dashboard worden maandelijks geüpdatet. De managementinformatie die vanuit het dashboard gegenereerd kan worden, wordt in toenemende mate gebruikt als sturingsinformatie door het MT van PPO Rotterdam, de OAT's en ook de schoolbesturen.

Afbeelding 3. Dashboard PPO Rotterdam t.b.v. monitoring budgetten

3.3.6. Uitgangspunt 6: Er zijn voor ieder kind passende ontwikkelingsmogelijkheden

Vanuit dit uitgangspunt gaat PPO Rotterdam de komende vier jaar werken aan de volgende ambities:

- PPO Rotterdam wordt betrokken bij alle kinderen die een leerplichtvrijstelling 5 onder a aangevraagd hebben;
- een daling van het aantal leerplichtvrijstellingen 5 onder a;
- er wordt gestreefd naar nul thuiszitters, waarbij met de gemeente Rotterdam is afgesproken dat geen kind langer dan 3 maanden thuiszit zonder een passend aanbod van onderwijs en/of zorg;
- alle geoorloofd verzuimers in Rotterdam op de scholen in beeld zijn en - waar nodig - van passende ondersteuning vanuit PPO Rotterdam worden voorzien
- PPO Rotterdam is zich bewust van diversiteit en de consequenties hiervan voor ons handelen (in communicatie, diagnostiek en uitvoering);
- er is aandacht (in beleid en ondersteuningsmogelijkheden) voor de uitstroom van anderstalige nieuwkomers vanuit de LAN-klassen naar het regulier of speciaal (basis) onderwijs;
- er wordt toegewerkt naar een dekkend aanbod voor begaafde kinderen.

Onderstaande tabel geeft weer wat de voortgang is m.b.t. de geformuleerde ambities.

Voortgang	2020	2021	2022	2023	2024
Vrijstellingen 5 onder a					
Thuiszitters					
Geoorloofd verzuim					
Diversiteit					
Anderstalige nieuwkomers					
Dekkend aanbod begaafd					

Tabel 10. Voortgang ambities uitgangspunt 6

	Volgens planning / op schema
	Verdient aandacht
	Knelpunt(en) / stagnatie

Toelichting op voortgang uitgangspunt 6

- Vrijstellingen 5 onder a
Het aantal kinderen in de basisonderwijsleeftijd met een vrijstelling 5 onder a is toegenomen in 2021. De stijging zit vooral bij de 5-jarigen. Dit zijn vrijwel allemaal kinderen zonder schoolverleden. PPO veronderstelt dat zij bij de meeste van deze leerlingen niet geraadpleegd is of onderwijs mogelijk zou zijn. Hier ligt een verbetermogelijkheid.
Op kleine schaal heeft PPO Rotterdam in 2021 een pilot gedraaid met leerplicht Rotterdam. PPO heeft bij 7 nieuwe aanvragen voor een vrijstelling 5 onder a een onderwijsadvies gegeven. Dit betekent dat PPO aan de onafhankelijke SMA-arts een advies gegeven heeft of onderwijs wel of niet mogelijk is voor het kind met een argumentatie hierbij. Dit advies is erg gewaardeerd door de beoordelende arts en de arts blijkt al onze adviezen overgenomen te hebben. In 2022 zullen we opnieuw een pilot uitvoeren, dan onder een grotere groep kinderen.

Aandachtspunt blijft dat zowel gemeente als PPO Rotterdam de doelgroep nog onvoldoende in de volle omvang in beeld heeft. Wie zijn de 5 onder a kinderen? Wat zijn hun ondersteuningsbehoeften? Volgen ze een dagprogramma of zijn er ook kinderen die (volledig) thuiszitten? Waarom zijn 5 onder a kinderen uitgevallen uit het onderwijs? Of als ze nooit aan onderwijs hebben deelgenomen: is onderwijs een overweging? Wat zou het kind nodig hebben om wel naar onderwijs te gaan? Gemeente en PPO Rotterdam gaan met hulp van NPO-middelen in 2022 deze vragen te lijf.

PPO Rotterdam vindt dat er in 2021 goede ontwikkelingen hebben plaatsgevonden m.b.t. deze doelgroep. Leerplicht, artsen, zorgonderwijsspecialisten en PPO Rotterdam werken nu beter op dit thema samen. Aandachtspunt is dat het aantal kinderen met een vrijstelling 5 onder a is toegenomen. Met de ingezette acties in 2021 en de plannen voor 2022 verwachten we meer zicht te krijgen op deze groep kinderen, zodat we hopelijk ook verbeteringen in het dekkend netwerk kunnen realiseren.

- Thuiszitters

Het aantal thuiszitters is toegenomen in 2021. Dat is zorgelijk. PPO ziet ook een verbeterde samenwerking op het gebied van thuiszitters binnen haar eigen organisatie, maar ook met samenwerkingspartners als de Taskforce Thuiszitters, leerplicht en de zorgonderwijsspecialisten. In de paragraaf 'thuiszitters' wordt nader op de ontwikkelingen in 2021 ingegaan.

- Geoorloofd verzuim

Binnen de werkgroep OOG VOOR JOU is in 2021 de pilot OOG VOOR DE START begonnen. Hierbij wordt een werkwijze voor het primair onderwijs ontwikkeld om tot een integrale aanpak te komen waarbij het stimuleren van aanwezigheid van leerlingen op school centraal staat. Na een tijd stil te hebben geleden vanwege de coronacrisis, zijn in schooljaar 2021-2022 de eerste pilot scholen begonnen met startgesprekken. Hierbij sluiten alle betrokken ketenpartners rondom een school aan om met elkaar te komen tot doelen rondom aanwezigheid en de benodigde inzet van eenieder om deze doelen te bereiken. Gestreefd wordt naar het ontwikkelen van een werkwijze die binnen de scholen zelfstandig kan worden inzet. Er wordt nog gezocht naar de personele invulling voor de rol van projectleider.

- Diversiteit

In 2021 werd geconstateerd dat dit onderwerp steeds meer aandacht krijgt, onder andere door corona en de veel bekeken documentaire 'Klassen'. Vrijwel alle gedragswetenschappers (verenigd in de vakgroep Diagnostici) binnen PPO Rotterdam hebben in 2021 meerdere presentaties/workshops gevolgd met betrekking tot dit onderwerp. Vanuit deze vakgroep is een werkgroep 'cultuur sensitief werken' geformeerd. Binnen de vakgroep vergaderingen is het cultureel sensitief werken een vast onderdeel, waarin alle facetten rondom het diagnostisch proces aan bod komen. Door de werkgroep 'cultureel sensitief werken' is in 2021 een handboek opgesteld met handelingsadviezen voor de gedragswetenschappers binnen PPO voor, tijdens en na het onderzoek. Daarnaast zijn er 'praatplaten' ontwikkeld, waarin het proces rondom onderzoeken visueel is weergegeven voor ouders.

De werkgroep is daarnaast in 2021 gestart met het enthousiasmeren van collega's voor het volgen van inspirerende workshops en interactieve talkshows van de Gelijke Kansen Alliantie. Tijdens deze talkshows werden 'Transformatief werken' en 'Goud onderwijs' besproken.

Beide onderwijsconcepten worden op een aantal basisscholen binnen Rotterdam geïmplementeerd en middels wetenschappelijk onderzoek gevolgd. Over deze talkshows is informatie voor de collega's op Share Point geplaatst. In verschillende OAT's zijn presentaties over cultureel sensitief werken gegeven en worden er interviews over dit onderwerp gehouden. Om mee te blijven gaan in de ontwikkelingen rondom gelijke kansen/lesgeven in een grootstedelijke omgeving schat PPO in dat het kennis maken met het Transformatieve gedachtegoed voor alle medewerkers van PPO Rotterdam en het scholenveld van toegevoegde waarde is. Om deze reden is Ilias el Hadioui, de grondlegger van de Transformatieve school, als spreker gevraagd voor de eerstvolgende inhoudelijke bijeenkomst PPO breed in 2022. Na deze lezing zal verder onderzocht worden wat de rol van PPO Rotterdam bij dit onderwerp kan zijn.

- Anderstalige nieuwkomers

In januari 2021 is er gestart met het uitvoeren van de actiepunten, zoals eerder geformuleerd in het plan van aanpak beleid nieuwkomers. Gedurende het jaar zijn er interviewbijeenkomsten georganiseerd voor schoolcontactpersonen PPO en intern begeleiders van schakelklassen. De twee medewerkers met de taak beleid nieuwkomers, hebben een ondersteunende rol gehad bij complexe casuïstiek naar de collega's en scholen toe. Verder hebben er gesprekken plaatsgevonden met de leesbehandelaars om de mogelijkheden voor begeleiding aan nieuwkomers te bespreken. Er heeft professionalisering binnen PPO plaatsgevonden gericht op taalverwerving en talige diversiteit, waarmee de nieuwkomer beter begeleid kan worden tijdens en na de schakelklasperiode. Tot slot is er aandacht geweest voor de nieuwkomers binnen het speciaal onderwijs cluster 3 en 4. Met de betreffende beleidsadviseur vanuit de gemeente Rotterdam zijn mogelijkheden verkend voor NT2 begeleiding aan deze kinderen. Komend jaar zal er vervolg gegeven worden aan bovenstaande punten en zal er nog steeds extra aandacht zijn voor deze doelgroep binnen PPO.

- Dekkend aanbod begaafde kinderen

Met het project Rotterdam Gaaf! zet PPO Rotterdam in op een dekkend netwerk voor de ondersteuning van (hoog)begaafde leerlingen. Het doel van Rotterdam Gaaf! is nul (hoog)begaafde thuiszitters en het met expertise aanpakken van handelingsverlegenheid op scholen. In het huidige Ondersteuningsplan zet PPO Rotterdam t.a.v. (hoog)begaafdheid ook in op preventie en basisondersteuning. Binnen het projectonderdeel Gaaf Centraal richt PPO zich op een preventieve aanpak voor leerlingen vanaf 3,2 jaar. In 2021 zijn voorbereidende werkzaamheden verricht om in 2022 in samenwerking met het CJG te kunnen starten met een serie peergroup-bijeenkomsten voor kinderen en ouders onder de noemer: Koffie en Kind. Daarnaast zijn er in 2021 verschillende (online) scholingsbijeenkomsten aangeboden op wijkniveau. Van iedere Rotterdamse school konden twee personen deelnemen aan deze bijeenkomsten. In samenwerking met de Thomas More Academie is in 2021 gestart met de ontwikkeling van een [Post-HBO opleiding tot specialist begaafdheid](#). Leerkrachten en intern begeleiders van Rotterdamse scholen krijgen een hoge korting op het collegegeld. De studiereis naar (Connecticut) de Verenigde Staten is wederom uitgesteld. Tijdens deze studiereis zal de toepasbaarheid van het Schoolwide Enrichment Model worden onderzocht. Dit door Joseph Renzulli ontwikkelde model heeft zich bewezen als bevorderend voor schoolsucces en leermotivatie en biedt, met begaafdheid als uitgangspunt, verrijking voor alle leerlingen.

3.3.7. Uitgangspunt 7: Met gezond verstand en vertrouwen in elkaar, beperken we de bureaucratie tot een minimum

Tot aan 2024 heeft PPO Rotterdam voor dit uitgangspunt de volgende ambities geformuleerd:

- het schoolbudget kan ook ingezet worden ten behoeve van een groep kinderen in plaats van individuele kinderen;
- er komt een eenduidige procedure voor budgetaanvragen;
- TLV's worden afgegeven tot het einde van de schoolloopbaan, met uitzondering van TLV's voor kinderen in de kleuterleeftijd.

Onderstaande tabel geeft weer wat de voortgang is m.b.t. de geformuleerde ambities.

Voortgang	2020	2021	2022	2023	2024
Inzet schoolbudget					
Procedure budgetaanvragen					
TLV-procedure / centrale aanmelding					

Tabel 11. Voortgang ambities uitgangspunt 7

	Volgens planning / op schema
	Verdient aandacht
	Knelpunt(en) / stagnatie

Toelichting op voortgang uitgangspunt 7

- Inzet schoolbudget
De inzet van het schoolbudget in 2021 is goed gelopen. Scholen weten de weg naar het budget te vinden, waardoor de uitnutting van het schoolbudget toeneemt. PPO maakt zich wel zorgen over de stijging van uurtarieven van externe inhuur, mogelijk als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt.
- Procedure budgetaanvragen
De procedure voor budgetaanvragen is in 2020 vereenvoudigd. In 2021 is het schoolbudget geëvalueerd en hieruit kwam onder meer de vraag naar voren rond het geven van meer mandaat aan scholen en schoolcontactpersonen. In januari 2022 zal daarom gestart worden met een pilot waarbij twee schoolcontactpersonen per OAT zelfstandig mandaat krijgen om individuele aanvragen tot € 10.000 goed te keuren. Het gaat hierbij om het goedkeuren van de eigen aanvragen voor individuele leerlingen. De pilot wordt in 2022 geëvalueerd. Het streven is vanaf schooljaar 2022-2023 het zelfstandig goedkeuren van schoolbudgetten verder uit te zetten binnen de organisatie.
- TLV-procedure / centrale aanmelding
In het jaar 2021 zijn de volgende aanpassingen gemaakt om de TLV-procedure te verfijnen en transparanter te maken voor scholen, ouders en PPO-medewerkers:
 - Zowel op de interne als externe website staat een apart themablok over de TLV. Op de externe website is dit zowel voor professionals als voor ouders. Hierin bevindt zich, naast een inleidend laagdrempelig stukje het [Draaiboek TLV](#).

Dit draaiboek TLV is helemaal up-to-date gemaakt met: het stappenplan van de TLV, inhoud van een OPP, richtlijn integratief beeld voor de TLV onderbouwing, richtlijn bekostigingscategorieën, checklist deskundigenadvies en administratieve afhandeling TLV, stappenplan herindicaties vanaf 2021 en het model bezwaarschrift tegen toelaatbaarheidsverklaring.

- Maandelijks heeft er in 2021 een bijeenkomst plaatsgevonden met de 2e deskundigenpool, voor afstemming, professionalisering en intervisie. In deze pool zitten 10 gedragswetenschappers vanuit PPO, 2 coördinatoren en een ondersteuner. Dit vindt halfjaarlijks ook plaats met de twee jeugdartsen die in de deskundigenpool zitten.
- Met betrekking tot de herindicaties (dit waren er 600) hebben alle gedragswetenschappers van PPO Rotterdam (vanuit hun professionaliteit) 2e deskundigenadviezen geschreven.
- Vanaf oktober 2021 vindt er bij de SO scholen cluster 3 en 4 naast het aanvragen van de TLV ook (met toestemming van ouders) een aanmelding bij de Centrale Aanmelding plaats. Er vindt samenwerking en afstemming plaats tussen de Centrale Aanmelding en de coördinatoren TLV.
- Nieuw ontwikkeld en ingevoerd in 2021 is het formulier "Onderbouwing afwijkende bekostigingscategorie TLV". Bij een afwijkende bekostigingscategorie zal de ontvangende SO school het volgende moeten onderbouwen: wat zijn de extra onderwijsbehoeften van de leerling en hoe gaat het extra geld ingezet worden (met een financieel overzicht erbij). Het gaat tenslotte om een jaarlijks bedrag van € 7000 - € 16.000. De aanvraag hiervoor loopt volledig via Kindkans.
- Er zijn in 2021 geen opmerkingen gemaakt door de geschillencommissie over de TLV-procedure en/of inhoudelijke zaken. De wet wordt gevolgd evenals de richtlijnen die opgesteld zijn door de PO-raad.

Op 1 oktober 2021 is de centrale aanmelding en toeleiding (V)SO van start gegaan. Met deze werkwijze dragen de betrokkenen van de (SO) scholen, PPO Rotterdam, Koers VO en de gemeente Rotterdam zorg voor een zo snel en eenduidig mogelijk proces met betrekking tot de afgifte van TLV, aanmelding tot en met de plaatsing op een passende (V)SO school voor een leerling. Ondanks dat er sprake is van een lerende invoering worden er al eerste resultaten gezien. Er is eerder duidelijkheid m.b.t. het vinden van een geschikte plek voor een leerling, er is grote betrokkenheid van eenieder om zo snel mogelijk een geschikte plek te vinden bij complexe casussen, er zijn korte lijntjes met zorgonderwijsspecialisten (ZOS'ers), de samenwerking tussen de SO-scholen onderling en PPO Rotterdam en Koers VO met betrekking tot de TLV procedure en de centrale aanmelding zijn versterkt en door voortdurende wederzijdse feedback vanuit het scholenveld worden de procedures van de centrale aanmelding verfijnd. Het dashboard van de centrale aanmelding zal naar verwachting begin schooljaar 2022-2023 in de lucht zijn en inzicht gaan geven in de capaciteit binnen het SO voor de verschillende doelgroepen en leeftijden. Voor het eind van het schooljaar 2021-2022 zullen met alle betrokkenen van de SO-scholen monitorsgesprekken gepland worden met als doel om de successen en knelpunten op te halen om de werkwijze te optimaliseren. Aan het begin van het schooljaar 2022-2023 zal er een uitgebreide evaluatie plaats vinden op de doelstellingen van de centrale aanmelding.

3.4. Onderzoek

In 2021 zijn er binnen PPO een aantal onderzoeken uitgevoerd en/of gestart. Onderstaand een beknopte opsomming:

- SBO Kleuter enquête
- Centrale aanmelding SO (loopt nog)
- G4 onderzoek: verdiepend onderzoek naar de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp
- Klanttevredenheidsonderzoek
- Werkbelevingsonderzoek (medewerkerstevredenheid)

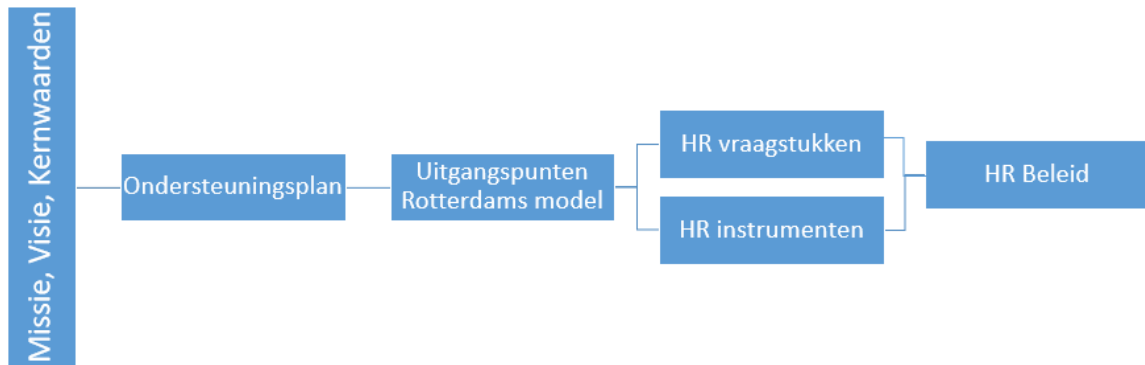
4. PERSONEEL

De kwaliteit en betrokkenheid van personeel is cruciaal voor de kwaliteit van de ondersteuning door PPO Rotterdam. Uit het in het verslagjaar uitgevoerde werkbelevingsonderzoek blijkt dat het overgrote deel van de medewerkers betrokken en bevlogen is. Ze zijn intrinsiek gemotiveerd en delen de ambities van de organisatie. Deze houding van de medewerkers draagt bij aan het voortdurende streven van PPO om een succesvolle organisatie te zijn.

4.1 Belangrijkste ontwikkelingen

Strategisch Personeelsbeleid

Bij het personeelsbeleid gaat het in eerste instantie om het mogelijk maken van de uitvoering van het Ondersteuningsplan door de inzet van goed en voldoende personeel.

Afbeelding 5. Van strategisch beleid naar personeelsbeleid

In 2021 is ingezet op de verbetering van het proces van werving en selectie en de professionalisering van de medewerkers en de organisatie.

Werving en Selectie

Bij de werving van nieuwe medewerkers wordt in eerste instantie binnen de organisatie gekeken of er kandidaten zijn die belangstelling hebben voor de nieuwe functie. Pas daarna wordt er extern geworven. Via de in 2022 gelanceerde website 'werkenbijpporotterdam.nl' en het meer benutten van netwerken en social media hopen we binnen een steeds krappere wordende arbeidsmarkt de formatie zoveel mogelijk op peil te houden. In het verslagjaar werd vanwege de langdurig openstaande vacatures en toenemend ziekteverzuim gebruik gemaakt van externe inhuur om het niveau van dienstverlening hoog te houden en de risico's van toenemende werkdruk bij de medewerkers zoveel mogelijk te beperken.

Professionalisering

Afgelopen jaar kreeg professionalisering in de ontwikkelgesprekken met medewerkers ruime aandacht. Echter het aanbod van opleidingen was niet groot vanwege de coronabeperkingen.

Met de inzet van een geactualiseerd professionaliseringsplan wordt volgend jaar met budget en tijd stevig geïnvesteerd in de opleiding van medewerkers. Ook versterking van de interne kennisdeling krijgt ruimere aandacht.

Risico-Inventarisatie en Evaluatie / medewerkersonderzoek

De actualisering van de Ri&E, een wettelijk verplichte activiteit die elke paar jaar moet plaatsvinden, is in 2020 uitgesteld vanwege Corona. Wel is er aandacht geweest voor de thuiswerkplek waarbij middelen zoals bureaustoelen en beeldschermen werden uitgeleend ten behoeve van het thuiswerken. De uitvoering van een RI&E-onderzoek heeft uiteindelijk in het najaar van het verslagjaar plaatsgevonden. De verplichte vragenlijsten voor de RI&E en de hieraan verbonden plannen van aanpak zijn uitgebreid met onder andere vragen over 'werken in de toekomst'. De uitkomsten van het onderzoek werden in december gepresenteerd. Opvallend was de hoge mate van autonomie, betrokkenheid en sociale veiligheid die de medewerkers ervoeren. Na vaststelling van plannen van aanpak en instemming van de medezeggenschapsraad zullen deze vanaf het schooljaar 2023 worden geïmplementeerd.

Inrichting ondersteunende processen

Door de overgang naar een nieuw administratiekantoor per 1 januari 2021, en daarmee met de inzet van een nieuwe eHRM-oplossing voor de personeelsprocessen, ontstond de mogelijkheid om de administratieve personeelsprocessen verder te verbeteren en te digitaliseren. Dit proces loopt door tot in 2022. Zie verder ook bij Bedrijfsvoering.

4.2 Ziekteverzuim, Arbo en veiligheid

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage van PPO Rotterdam is in de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021 gemiddeld 4,6%. Ten aanzien 2020 is dit een stijging: in 2020 was het percentage 3,6%. Zorgwekkend is de stijging die in het vierde kwartaal van het verslagjaar optrad.

Kwartaal	2021	Landelijk	2020	Landelijk	2019	Landelijk
1	2,5	4,6	3,2	5,7	8,1	5,5
2	3,3	4,8	2,9	4,5	6,9	5,1
3	4,2	4,1	2,7	4,2	3,9	4,3
4	8,4	5,4	5,7	5,0	3,4	5,1
Hele jaar	4,6	4,8	3,6	5,0	5,6	5,0

Tabel 12. Werkelijk verzuim 2019-2021 in percentages per kwartaal / gehele jaar

De stijgende trend van ziekteverzuim is zorgelijk. Door intensief contact te houden met de bedrijfsarts over het medewerkersverzuim en door goed en regelmatig contact tussen de zieke medewerkers en leidinggevenden wordt erop gestuurd het ziekteverzuim zo laag mogelijk te houden. In het periodieke SMT-overleg wordt de belasting en belastbaarheid van de medewerker aan de orde gesteld.

De bedrijfsarts, arbeids- en reïntegratiedeskundige, bestuurder, HR-medewerker en de betreffende leidinggevenden (alleen bij hun case) nemen deel aan het overleg.

4.3. Personeel in cijfers

Personeelsbezetting

Op 31 december 2021 zijn 137 medewerkers werkzaam bij PPO Rotterdam (104,5 fte).

79% van de medewerkers betreft parttimers, 92% van de 137 medewerkers is in vaste dienst. De verhouding man – vrouw is 9,5% versus 90,5%.

Type aanstelling		Fulltime	Parttime	Totaal
Onbepaalde tijd	Aantal	28	98	126
	Bezetting (wtf)	28,0	68,7	96,7
Bepaalde tijd	Aantal	1	10	11
	Bezetting (wtf)	1,0	6,8	7,8
Ingeleend personeel	Aantal		10	10
	Bezetting (wtf)		6,9	6,9

Tabel 13. Personele bezetting per contractvorm, 31 december 2021 (bron: HR2DAY)

Er is ultimo 2021 sprake van ca 8 wtf aan vacatures bij de begeleidersfuncties. Een deel hiervan (4,3 fte) is met externe inhuur ingevuld.

Leeftijdsverdeling

Van het personeel is 50% jonger dan 45 jaar en 50% 45 jaar of ouder.

	Totaal	25/29	30/34	35/39	40/44	45/49	50/54	55/59	60/64	>= 65
Aantal	137	6	11	30	21	23	14	12	13	7

Tabel 14. Leeftijdsverdeling op 31 december 2020 (Bron: HR2DAY)

De gemiddelde leeftijd van de medewerkers is 45 jaar.

In 2021 zijn in totaal 10 personen aangenomen en is het dienstverband van 14 medewerkers beëindigd.

4.4 Beheersing uitkeringen na ontslag

In 2021 was er sprake van twee ontslagzaken. Hierbij is men met wederzijds goedvinden gekomen tot een vaststellingsovereenkomst.

PPO Rotterdam voorziet in preventie van ontslag en daarmee de beheersing van uitkeringen door het voeren van beleid inzake werving en selectie, het hanteren van een gesprekkencyclus, professionaliseringsbeleid en neemt initiatieven om de ontwikkeling van medewerkers te stimuleren. Bijvoorbeeld door inzet van een coach of het bieden van scholing en trainingen. Voorts is er verzuimbeleid en een nauwe relatie met de bedrijfsarts om te zorgen dat medewerkers die uitvallen zo snel en duurzaam als mogelijk terugkeren naar het werk.

Met betrekking tot de herbenoemingsverplichtingen wordt jaarlijks geïnventariseerd welke verplichtingen er zijn. Er is een procedure in de jaarplanning van HR voor de jaarlijkse aanpak van de ontheffingen herbenoemingsverplichtingen.

5. BEDRIJFSVOERING

5.1. Organisatie staf

De staf van PPO Rotterdam is georganiseerd in twee teams, te weten team bestuursondersteuning en team bedrijfsvoering. Samen geven zij uitvoering aan de beleidstaken ter uitvoering van het Ondersteuningsplan en organisatie-ondersteunende (beleids)taken. Om kwaliteit en continuïteit te bieden wordt op opdrachtbasis gewerkt met externe medewerkers (flexibele schil) en outsourcing van taken.

5.2. Huisvesting

In schooljaar 2018-2019 is een lange termijnvisie op huisvesten opgesteld waarin is besloten dat de OAT's niet meer afzonderlijk gehuisvest moeten zijn, maar bij voorkeur geclusterd. PPO had ultimo 2021 acht locaties, waarvan één de centrale locatie betrof en zeven locaties voor de onderwijsarrangeerteams (OAT's) in de wijken. De herhuisvesting is gestart in 2020 waarbij de eerste drie OAT's (Hoogvliet/Pernis, Feijenoord en Charlois) op één locatie zijn ondergebracht.

In het najaar van 2021 is begonnen met het clusteren van de OAT's Delfshaven, Centrum-Noord en Kralingen-Crooswijk op een gezamenlijke locatie, de verhuizing is gepland in maart 2021. Met deze verhuizing resteren er 6 locaties. In de loop van 2022 wordt bekeken waar verdere aanpassingen mogelijk zijn.

5.3. Informatievoorziening en ICT

Op het gebied van informatievoorziening en ICT vonden in 2021 de volgende ontwikkelingen plaats:

- Per 1 januari 2021 is met de overgang naar een nieuw administratiekantoor ook overgestapt op nieuwe ICT-oplossingen voor HR en Financiën. In eerste instantie ging het om een overgang waarmee de basisprocessen konden worden gecontinueerd. In het verslagjaar is gestart met de verbetering van de processen en de inrichting van rapportages.
- Het 'Dashboard PPO' dat in 2020 in gebruik is genomen toont verantwoordings- en sturingsinformatie passend bij het Ondersteuningsplan. Het Dashboard is toegankelijk voor alle besturen en de medewerkers van PPO Rotterdam. In 2021 is het Dashboard verder aangepast aan de hand van gebruikerservaringen en beschikbaarheid van gegevens. Zie ook verder onder 5.5. Kwaliteitszorg.
- Digitalisering van processen en het werken met data bij zowel organisatieprocessen als de kernprocessen van ons samenwerkingsverband vormt een belangrijk speerpunt in 2022 en komende jaren. Werkprocessen zullen ingrijpend veranderen, dubbel registreren wordt verminderd en datastromen worden met elkaar in verbinding gebracht om de sturing van de organisatie en daarmee de kwaliteit van de dienstverlening verder te kunnen verbeteren.

5.4. Communicatie

Leidend voor de communicatiestrategie zijn de drie primaire doelgroepen die PPO Rotterdam bedient:

- Leerkrachten, scholen en schoolbesturen;
- Ouders en verzorgers;
- Zorgaanbieders en gemeente.

Het doel van de communicatiestrategie is:

- PPO Rotterdam positioneren als kennis- en expertiseorganisatie;
- PPO Rotterdam positioneren als verbinding in het veranderende landschap van zorg en onderwijs;
- De hiervoor benodigde arbeidsethos, vakkennis, zelfverantwoordelijkheid, enthousiasme en nieuwsgierigheid introduceren bij alle medewerkers van PPO Rotterdam;
- Communicatiemiddelen gebruiken die zowel intern als extern gewaardeerd en daarmee gelezen worden;
- Goede ontsluiting van informatie realiseren, gericht op het bedienen van onze primaire doelgroepen.

In 2019 is het strategische communicatieplan “Communicatie geeft PPO Rotterdam vleugels” gerealiseerd. Met daarbij aandacht voor zes focuspunten:

- Ontvanger en doel staan altijd centraal
- We laten (meer) zien wat we doen
- We maken de boodschap zo eenvoudig mogelijk
- We maken onze communicatie meetbaar
- Wat we doen, doen we goed (meer focus)
- We maken de organisatie communicatief vaardiger

Deze lijn is in 2021 voortgezet. Voor de werving van medewerkers is een 'werkenbij' website gerealiseerd. De 'werkenbij' website is gekoppeld aan de PPO-website. De informatie op deze website is doelgroepspecifiek gepresenteerd voor toekomstige medewerkers. Door de verhalen van onze medewerkers hierop laten we meer zien wat we doen.

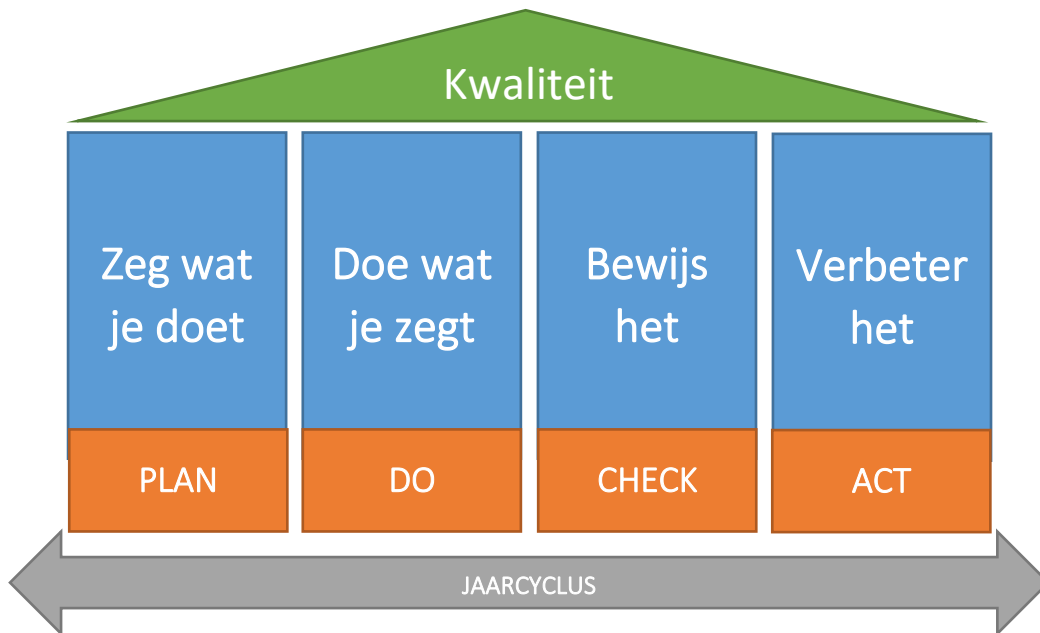
Tevens is er kritisch gekeken naar de huidige website van PPO. Om de informatie nog makkelijker te laten vinden, wordt de structuur van de website in het komende jaar aangepast.

De interne communicatie binnen PPO verloopt voornamelijk via het intranet. Alle medewerkers kunnen nieuws posten, waarvan elke week een overzicht aan alle medewerkers wordt gestuurd. Verbetering van interne communicatie voor de interne doelgroepen wordt in 2022 opgepakt.

5.5. Kwaliteitszorg

Jaarcyclus

Voor PPO Rotterdam is kwaliteit gekoppeld aan de realisatie van onze missie en de bijbehorende doelstellingen. PPO Rotterdam wil dit bereiken door cyclisch te werken: we richten ons op lerend verbeteren. PPO Rotterdam ziet een lerende organisatiecultuur en informatiegestuurd werken als essentiële randvoorwaarden voor de kwaliteit van zowel organisatie als dienstverlening.

Afbeelding 6. Visualisatie van het kwaliteitssysteem van PPO Rotterdam

Het cyclisch werken wordt geborgd in de PPO-jaarcyclus. Het meerjarige Ondersteuningsplan en de meerjarenbegroting zijn hierbij leidend. PPO Rotterdam houdt rekening met de verschillende belanghebbenden en heeft, zoals hiervoor ook al is aangegeven, informatievoorziening ingericht op de volgende niveaus:

- De toezichthouder
- Schoolbesturen
- Wijknetwerken
- Scholen
- OAT's (teams en medewerkers)

Informatiegestuurd werken

PPO Rotterdam heeft zoals eerder aangegeven een dashboard waar alle schoolbesturen en medewerkers van PPO toegang toe hebben gekregen. Het Dashboard PPO bevat belangrijke stuurinformatie zoals ontwikkeling leerlingaantallen, afgegeven TLV's, thuiszitters, gebruik van school- en inclusief budget en risicofactoren. De informatie kan worden weergegeven op de vijf niveaus, namelijk: het niveau van de toezichthouder, de schoolbesturen, de wijknetwerken, de scholen en de OAT's.

Het Dashboard PPO draagt bij aan:

- het tijdig signaleren en bij kunnen sturen in het belang van de realisatie van vooraf gestelde doelen;
- input op basis waarvan de organisatie kan leren en ontwikkelen;
- heldere verantwoording over de inzet van middelen, activiteiten, resultaten en bij voorkeur (maatschappelijke) effecten.

Kwalitatieve en kwantitatieve resultaten

PPO Rotterdam wil graag zicht hebben op de resultaten van de extra ondersteuning die zij biedt, ook op leerlingniveau. Hiertoe vinden de volgende acties plaats:

- Voor alle kinderen die extra ondersteuning ontvangen vanuit PPO Rotterdam wordt een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld. De schoolcontactpersonen van PPO bespreken en evalueren de gestelde doelen uit het OPP jaarlijks.
- PPO Rotterdam gaat ervan uit dat, conform het inspectiekader, 75% van de SO-leerlingen de doelen haalt die in het OPP zijn gesteld.

5.6. Privacy

De samenwerking tussen de extern ingehuurde Functionaris Gegevensbescherming (FG) en de interne privacyfunctionaris is in 2021 gecontinueerd. De privacyfunctionaris is het eerste aanspreekpunt voor vragen op het gebied van privacy en signaleert waar het vergroten van kennis of het aanscherpen van werkwijzen of beleid nodig is. De FG adviseert gevraagd en ongevraagd aan de bestuurder, controleert, en draagt indien nodig zorg voor meldingen van privacy-incidenten. De volgende resultaten zijn in 2021 behaald:

- Conform het in 2020 vastgestelde beleid, drie anonimiseerrondes in Kindkans, waarbij hulpvragen ouder dan 3 jaar geanonimiseerd zijn, of in het geval van TLV-aanvragen gearhiveerd en na 7 jaar geanonimiseerd;
- Advisering aan medewerkers PPO Rotterdam en Koers VO t.a.v. gegevensoverdracht bij de overstap van PO naar VO en in welke gevallen daarbij toestemming van ouders benodigd is, adviezen zijn ook opgenomen in informatie voor de betrokken scholen t.a.v. de overstap;
- Volledige digitalisering van alle testmateriaal t.b.v. psychodiagnostiek, waarmee geborgd is dat ongeoorloofde toegang niet mogelijk is en dat vernietiging op tijd plaats kan vinden;
- Incidenten: Samengevat zijn er geen ernstige datalekken of incidenten geweest. Tussen de FG en de privacyfunctionaris is de werkafspraken dat er ook serieus persoonlijke aandacht is voor de collega die bron is of betrokken is bij een incident of datalek. De volgende incidenten hebben plaatsgevonden: 3x document betreffende leerling A korte tijd beschikbaar als bijlage bij hulpvraag leerling B als gevolg menselijke fout. In alle gevallen is de fout ontdekt door een medewerker die direct melding deed en is gebleken dat uitsluitend die ene medewerker daadwerkelijk inzage heeft gehad. Steeds is melding gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens en zijn de ouders geïnformeerd.

Eén aanvraag vergoede dyslexiezorg werd doorgezet naar de verkeerde aanbieder, ook hier direct gemeld door de ontvanger en adequaat opgepakt door de betrokken medewerker: ouders zijn geïnformeerd en melding is gedaan bij AP. Eén keer zijn ouders van leerling A uitgenodigd om mee te kijken in een overlegronde betreffende leerling B. Deze fout is direct hersteld zonder daadwerkelijke inzage, maar de ouders van leerling A ontvingen wel een automatische e-mail met de voornaam van (de hen mogelijk bekende) leerling B. Ook hiervan is melding gedaan bij de AP en bij beide ouderparen. Uit voorgaande opsomming blijkt dat onvermijdelijk is dat af en toe een vergissing wordt gemaakt, maar dat medewerkers goed weten wat ze dan moeten doen. Positieve aandacht voor de betrokken medewerkers in combinatie met regelmatige publicatie van geanonimiseerde voorbeelden leiden tot een hoog kennisniveau en meldingsbereidheid. Steeds is daardoor voorkomen dat de onbedoelde toegang tot informatie bleef bestaan en leidde tot inzage door niet-professionals.

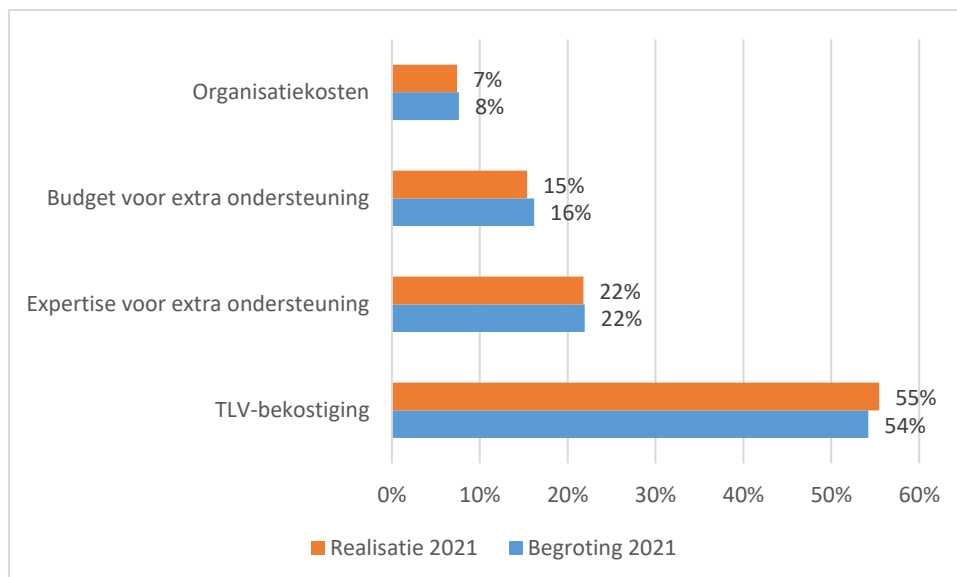
In het najaar werd een potentieel datalek ontdekt in Kindkans, waarbij betrokkenen bij een leerling onbedoeld inzage konden hebben in een overlegronde betreffende diezelfde leerling, voor een hulpvraag waar ze niet bij betrokken waren. Hoewel nooit iets gebleken is van daadwerkelijke onbedoelde inzage, is direct ingegrepen: de leverancier heeft met terugwerkende kracht bij alle overlegroondes de toegang beperkt tot de direct betrokkenen en ook hier is melding gedaan bij de AP. In 2022 wordt de organisatie rondom privacy en informatieveiligheid gereviewed.

6. FINANCIËN

Het samenwerkingsverband heeft te maken met wettelijke verplichtingen voor de bekostiging van het speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs en heeft beleidsvrijheid voor de inzet van de overige middelen. Ongeveer de helft van de middelen wordt doorbetaald aan de S(B)O-schoolbesturen voor bekostiging van de TLV's, het overige budget wordt ingezet voor personeel, financiële arrangementen, projecten en organisatiekosten. De beleidskeuzes zijn vastgesteld in het Ondersteuningsplan.

	Realisatie 2021	Begroting 2021
TLV-bekostiging	18.939.378	19.110.105
Expertise voor extra ondersteuning	7.439.480	7.734.401
Budget voor extra ondersteuning	5.250.519	5.707.940
Organisatiekosten	2.529.286	2.693.660
	34.158.662	35.246.106

Tabel 15. Verdeling middelen PPO in €, realisatie versus begroting 2021

Grafiek 6. Verdeling middelen PPO in %, realisatie versus begroting 2021

6.1. Toelichting op de balans

	31-12-2021	31-12-2020	Vershil
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	574.719	421.555	153.164
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>574.719</i>	<i>421.555</i>	<i>153.164</i>
Vlottende activa			
Vorderingen	239.613	1.183.854	-944.241
Liquide middelen	6.796.263	6.846.539	-50.276
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>7.035.876</i>	<i>8.030.393</i>	<i>-994.517</i>
TOTAAL ACTIVA	7.610.595	8.451.948	-841.353
PASSIVA			
Eigen vermogen	5.716.294	6.638.939	-922.645
Voorzieningen	163.268	148.740	14.528
Kortlopende schulden	1.731.033	1.664.269	66.764
TOTAAL PASSIVA	7.610.595	8.451.948	-841.353

Tabel 16. Balans per 31-12-2021 en vergelijkende cijfers 2020, in €

Activa

De waarde van de materiële vaste activa van PPO Rotterdam bedraagt € 574.719. Dit betreft verbouwingen, meubilair, huishoudelijke apparatuur, ICT-voorzieningen, leerlingmaterialen (testmateriaal) en vervoermiddelen (dienstfietsen). De waarde van de materiële vaste activa is toegenomen met € 153.164 door (des)investeringen en afschrijvingen. Er is voor € 116.074 geïnvesteerd (zie Toelichting op investeringen). Daarnaast is er voor € 180.184 geïnvesteerd in verbouwingen (Schiekade 3^e verdieping) die geactiveerd worden bij ingebruikname in 2022 (onderhanden MVA). Er is voor € 66.369 gedesinvesteerd (boekwaarde € 23.821) aangezien de betreffende activa niet meer aanwezig waren.

De vorderingen bedragen € 239.613. Dit gaat om inkomend grensverkeer, uitleen personeel, gezamenlijke projectkosten met Koers VO en vooruitbetaalde kosten. De vorderingen zijn afgenomen met € -944.241, voornamelijk doordat in 2020 de terugbetalingen van wijkbudgetten in de vorderingen stonden.

PPO Rotterdam is in 2021 gestart met Schatkistbankieren, waarmee de liquide middelen ondergebracht worden bij het Ministerie van Financiën met een rekeningcourantverhouding naar de betaalrekening van PPO Rotterdam. Bij de ABN-AMRO bank heeft PPO naast de betaalrekening nog een rekening voor de bankgarantie (t.b.v. huur) en een kleine bestuursrekening. Tenslotte is er nog een kleine kas. Het saldo van de totale liquide middelen is € 6.796.263.

De liquide middelen zijn afgenomen met € -50.276. De rekeningen bij de Rabobank zijn in het voorjaar van 2021 opgeheven, vanwege de overgang naar schatkistbankieren.

Passiva

Het eigen vermogen bedraagt € 5.716.294. Dit betreft alleen een algemene reserve, er zijn geen bestemmingsreserves meer. Het eigen vermogen is afgenomen met € -922.645 (het resultaat). De voorziening voor jubileumuitkeringen bedraagt € 163.268. Deze is berekend met het instrument van de PO-Raad (zie ook de grondslagen). De voorziening is toegenomen met € 14.528 door een onttrekking van € -11.690 en een dotatie van € 26.218.

De kortlopende schulden bedragen € 1.731.033. Naast crediteuren, loonheffing en premie sociale verzekeringen, pensioenpremie en vakantiegeld betreft dit met name uitgaand grensverkeer en nog niet uitbetaalde beschikkingen Herstart en Kans. Ook valt het nog niet bestede deel van de subsidie begaafde leerlingen hieronder. De kortlopende schulden zijn toegenomen met € 66.764.

Kengetallen

	31-12-2021	31-12-2020	Signaleringswaarde
Current ratio	4,06	4,83	<0,75
Solvabiliteit	0,75	0,79	<0,30
Weerstandvermogen	0,17	0,20	<0,05

Tabel 17. Kengetallen per 31-12-2021 en vergelijkende cijfers 2020

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De current ratio geeft aan dat 4,06 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden. De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. 75% van het totale vermogen van PPO bestaat uit eigen vermogen (reserves).

Het weerstandsvermogen geeft het vermogen aan om niet-voorzien tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen. Het eigen vermogen van PPO omvat 17% van de totale baten.

De onderwijsinspectie heeft een signaleringswaarde ontwikkeld voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen. Als het eigen vermogen hoger is dan het normatief eigen vermogen, is er mogelijk sprake van bovenmatig eigen vermogen. Het normatief eigen vermogen is volgens de inspectie 3,5% van de totale baten, dat is een bedrag van € 1.163.261. Het eigen vermogen ultimo 2021 bedraagt € 5.716.294. De resterende ondersteuningsplanperiode zal het vermogen afgebouwd worden naar 5% van de baten. Dit is weliswaar hoger dan de 3,5% volgens de Inspectienorm, maar lager dan het in 2019 bepaalde benodigde eigen vermogen, aan de hand van een met behulp van een professionele externe partij uitgevoerde risico-analyse. In de continuïteitsparagraaf wordt de afbouw verder toegelicht.

6.2. Toelichting op de staat van baten en lasten

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020	Vershil realisatie 2021 en begroting 2021	Vershil realisatie 2021 en realisatie 2020
Baten					
Rijksbijdragen OCW	33.068.132	33.648.304	32.451.323	-580.172	616.809
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	103.100	120.446	105.000	-17.346	-1.900
Overige baten	64.785	15.522	11.020	49.263	53.765
Totaal baten	33.236.017	33.784.272	32.567.343	-548.255	668.674
Lasten					
Personeelslasten	10.293.884	10.555.853	10.293.500	-261.969	384
Afschrijvingen	119.273	136.818	105.234	-17.545	14.039
Huisvestingslasten	273.320	311.733	287.037	-38.413	-13.717
Overige lasten	407.953	462.200	450.731	-54.247	-42.778
Doorbetalingen aan schoolbesturen	23.056.998	23.778.002	22.111.176	-721.004	945.822
Totaal lasten	34.151.428	35.244.606	33.247.678	-1.093.178	903.750
<i>Saldo baten en lasten</i>	<i>-915.411</i>	<i>-1.460.334</i>	<i>-680.335</i>	<i>544.923</i>	<i>-235.076</i>
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	-	-	145	-	-145
Financiële lasten	7.234	1.500	8.725	5.734	-1.491
<i>Saldo financiële baten en lasten</i>	<i>-7.234</i>	<i>-1.500</i>	<i>-8.580</i>	<i>-5.734</i>	<i>1.346</i>
Totaal resultaat	-922.645	-1.461.834	-688.915	539.189	-233.730

Tabel 18. Staat van baten en lasten 2021 en vergelijkende cijfers 2020, in €

Het resultaat komt uit op € -922.645. Dat is € 539.189 minder negatief dan begroot (door lagere lasten dan begroot), voornamelijk het gevolg van achterblijvende doorbetalingen aan schoolbesturen. Het resultaat is wel € 233.730 negatiever dan in 2020.

Baten

De Rijksbijdragen OCW zijn 2% lager dan begroot; in de begroting was een stelpost van 4% opgenomen voor de lichte en zware ondersteuning personeel. De Rijksbijdragen zijn 2% hoger dan in 2020, door hogere bedragen per leerling en hogere vrijval subsidie begaafde leerlingen (door meer activiteiten).

De Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden betreffen subsidies van de gemeente Rotterdam voor de projecten KID en EED. Deze zijn 14% lager dan begroot, doordat er bij de begroting werd uitgegaan van subsidie voor een hoger aantal fte EED. De realisatie is nagenoeg gelijk aan 2020. De Overige baten zijn vergoedingen voor gedetacheerd personeel. Deze zijn een halve ton hoger dan begroot en dan in 2020, omdat één detacheringsovereenkomst is verlengd en één is toegevoegd.

Lasten

De personeelslasten zijn 2% lager dan begroot; in de begroting was een stelpost van 4% opgenomen. De personeelslasten zijn vrijwel gelijk aan die in 2020.

De afschrijvingen zijn 13% lager dan begroot, vooral doordat er voor 2021 al verbouwkosten voor de Schiekade 3e verdieping waren begroot. De afschrijvingen zijn 13% hoger dan in 2020 door investeringen (zie Toelichting op investeringen).

De huisvestingslasten zijn 12% lager dan begroot, voornamelijk doordat in de begroting 2021 een marge van € 28.000 was opgenomen. De huisvestingslasten zijn 5% lager dan in 2020, vooral door een huurbetalingsvrije periode van 8 maanden voor locatie Zuidplein in 2021.

De overige lasten zijn 12% lager dan begroot, onder meer doordat kosten die begroot waren op Overige lasten projecten uiteindelijk gerealiseerd zijn op Inhuur personeel projecten. De overige lasten zijn 9% lager dan in 2020, onder meer doordat Personeelsactiviteiten en Dienstreizen in 2021 zijn verplaatst van de overige lasten naar de personeelslasten (zie grondslagen).

De doorbetalingen aan schoolbesturen zijn 3% lager dan begroot. Dat komt vooral doordat nieuwe inclusieve scholen die begroot waren niet gerealiseerd zijn. Ook hebben de ONZE-scholen minder besteed dan begroot en zijn de HUB's van Rotterdam GAAF verdragd gestart.

De doorbetalingen aan schoolbesturen zijn 4% hoger dan in 2020. Dat komt vooral door een hoger aantal leerlingen in het SO (in vergelijking met schooljaar 2019-2020), een deelnamepercentage SBO dat weer boven de 2% uitkomt (in vergelijking met schooljaar 2019-2020) en hogere bedragen per leerling. Aan financiële arrangementen is minder besteed dan in 2020, maar de vergelijking is moeilijk te maken door een overgang naar het nieuwe ondersteuningsplan (met andere arrangementen) in augustus 2020.

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020	Vershil realisatie 2021 en begroting 2021	Vershil realisatie 2021 en realisatie 2020
Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW voor (v)so	17.361.743	16.981.260	16.516.281		845.461
Doorbetaling op basis van 1 februari (v)so	744.134	636.337	857.278		-113.144
Doorbetaling op basis van 1 februari sbo	682.513	683.882	248.359	-245.149	434.154
Stelpost toelaatbaarheidsverklaringen		732.059			
Uitgaand grensverkeer	329.357	319.944	282.922	9.413	46.434
Inkomend grensverkeer	-196.616	-243.377	-174.609	46.761	-22.007
Overige doorbetalingen TLV	18.248			18.248	
Schoolbudget	2.472.806	2.604.069	299.680	-131.263	
Inclusief budget	1.218.644	1.433.347	534.055	-214.703	
Arrangementen SBO-profiel			1.210.888		
Arrangementen SO-profiel			1.107.614		
Arrangementen basisbudg besturen			418.250		-288.847
Arrangementen basisbudg wijken			-112.391		
Arrangementen onderwijszorg			116.060		
Arrangementen incl onderwijs			255.950		
Arrangementen Opvangplaatsen			150.189		
Doorbetaling projecten	426.170	630.481	400.648	-204.311	25.522
	23.056.998	23.778.002	22.111.176	-721.005	927.574

Tabel 19. Specificatie doorbetalingen aan schoolbesturen 2021 en vergelijkende cijfers 2020, in €

6.3. Toelichting op investeringen

In 2021 is er in totaal € 116.074 geïnvesteerd: € 12.500 in verbouwingen (locatie Zuidplein), € 84.195 in ICT (vnl. laptops, vergaderschermen) en € 19.379 in leermiddelen (testmateriaal).

Daarnaast is er voor € 180.184 geïnvesteerd in verbouwingen (Schiekade 3^e verdieping) die geactiveerd worden bij ingebruikname in 2022.

6.4. Toelichting op kasstromen en financiering

De kasstroom uit operationele activiteiten bedraagt € 222.161. De kasstroom uit investeringsactiviteiten is € -92.253 en uit onderhanden MVA € -180.184. De liquide middelen zijn afgenomen met € -50.276. Er zijn genoeg liquide middelen, financiering is niet van toepassing.

6.5. Treasurybeleid

Uitgangspunt van het treasurybeleid is de regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap houdende regels voor onderwijsinstellingen omtrent het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten (Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016), geldend vanaf 19 december 2018. Het treasurybeleid is vastgelegd in het Treasurystatuut.

De algehele doelstelling voor de treasuryfunctie bij PPO Rotterdam is dat deze de financiële continuïteit van de organisatie waarborgt. Gezien de omvang en de doelstelling van de vereniging en de noodzaak dat gelden altijd ter beschikking zijn voor de uitvoering van de doelstellingen zal voor overtollige gelden uitsluitend gebruik worden gemaakt van risicomijdende uitzettingen. PPO Rotterdam maakt geen gebruik van derivaten / financiële instrumenten.

In 2020 heeft PPO Rotterdam onderzocht op welke manier negatieve rente kon worden voorkomen. In oktober 2020 is het Treasurystatuut aangepast om schatkistbankieren mogelijk te maken. Dit houdt in dat de liquide middelen bij het Ministerie van Financiën worden gestald. Het ministerie vult de dagelijkse liquiditeiten naar de betaalrekening van ABN AMRO aan. Hierdoor is er geen sprake van rentelasten.

7. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

7.1. Kengetallen

Leerlingaantallen

	Realisatie 2021	Begroting 2022		Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
BaO	49.106	49.106		50.836	50.836	50.836
SBO	1.152	1.152		1.192	1.192	1.192
totaal (S)BO	50.258	50.258		52.028	52.028	52.028
SO	1.316	1.316		1.287	1.287	1.287
totaal alle vormen	51.574	51.574		53.315	53.315	53.315

Tabel 20. Aantal leerlingen per onderwijsvorm (teldatum 2021 en 2022 1 oktober, 2023 en verder 1 februari)

Aangezien er geen duidelijke aanwijzingen zijn voor een krimp of groei, wordt uitgegaan van een gelijkblijvend aantal leerlingen in het basisonderwijs, SBO en SO voor de komende jaren.

Personele bezetting in fte

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Directie	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
OOP staf (incl. managers)	13,34	13,47	13,33	13,33	13,33
OOP OAT's (incl. onderst., verv.pool)	83,08	84,47	85,70	85,70	85,70
Projectformatie	9,82	8,99	8,80	8,80	-
Totaal	107,25	107,93	108,82	108,82	100,02

Tabel 21. Personele inzet (gemiddelde bezetting in fte)

De formatie van de OAT's is gebaseerd op het leerlingaantal (1,6 fte per 1.000 leerlingen).

De projectformatie is gebaseerd op de projectbegrotingen. De projectformatie is per 2025 op nihil gezet (einde ondersteuningsplanperiode augustus 2024), inclusief de hiermee samenhangende loonkosten.

7.2. Meerjarenbegroting

In de meerjarenbegroting worden de keuzes die in het Ondersteuningsplan zijn gemaakt, vertaald naar (financiële) getallen. Volgens de planning en control cyclus wordt de meerjarenbegroting jaarlijks in het voorjaar geactualiseerd en gelijktijdig met het jaarverslag vastgesteld.

In het najaar wordt vervolgens een jaarbegroting opgesteld per kalenderjaar. Hierin worden de meest actuele bekostigingsbedragen en leerlingaantallen verwerkt. Monitoring vindt vervolgens plaats op de vijf afgesproken niveaus te weten; school, wijk, OAT, PPO en bestuursniveau.

Balans

Activa	Realisatie 2021	Prognose 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Materiele vaste activa	€ 574.719	889.019	949.019	1.009.019	1.069.019
Vorderingen	€ 239.613	239.613	239.613	239.613	239.613
Liquide middelen	€ 6.796.263	4.931.639	2.886.243	1.729.814	1.797.430
Totaal	€ 7.610.595	6.060.271	4.074.875	2.978.446	3.106.062

Passiva	Realisatie 2021	Prognose 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Eigen vermogen	€ 5.716.294	4.165.970	2.180.574	1.084.145	1.211.761
Voorzieningen	€ 163.268	163.268	163.268	163.268	163.268
Kortlopende schulden	€ 1.731.033	1.731.033	1.731.033	1.731.033	1.731.033
Totaal	€ 7.610.595	6.060.271	4.074.875	2.978.446	3.106.062

Tabel 22. Meerjarenbalans

Kengetal	Realisatie 2021	Prognose 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Signaleringswaarde
Current ratio	4,06	2,99	1,81	1,14	1,18	<0,75
Solvabiliteit	0,75	0,69	0,54	0,36	0,39	<0,30
Weerstandsvermogen	0,17	0,12	0,06	0,03	0,03	<0,05
Reserve	17,2%	12,3%	5,8%	2,9%	3,2%	>3,5%

Tabel 23. Financiële kengetallen

De materiële vaste activa nemen toe als gevolg van de in 2021 en 2022 uitgevoerde verbouwingen waarmee twee locaties met ieder drie OAT's konden worden gerealiseerd. De vorderingen, schulden en voorzieningen zijn op het niveau van 2021 gehouden. De liquide middelen en de reserves nemen af als gevolg van de geplande exploitatietekorten.

Op basis van een 2019 opgestelde risicoanalyse is de benodigde omvang van de reserve vastgesteld op 5% van de baten. In het voorjaar van 2021 is een 'bestedingsplan afbouw reserves' opgesteld dat bij het Ministerie van OCW is ingediend. Volgens dit plan moet de afbouw naar 5% ultimo 2024 zijn gerealiseerd.

In deze begroting wordt ook deels op inzet van reserves via extra 'structurele' uitgaven ingezet, met

name door het schoolbudget in schooljaar 2022-2023 op € 52 per leerling te houden. Hierdoor voldoen we aan de door OCW aan de sector opgelegde afbouw van reserves.

	Begroting 2022	Prognose 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Benodigd eigen vermogen	1.695.554	1.699.714	1.877.077	1.875.359	1.872.709
Begroot vermogen	4.145.780	4.165.970	2.180.574	1.084.145	1.211.761
VERSCHIL (vermogenssurplus)	2.450.227	2.466.256	303.497	-791.214	-660.948

Tabel 24. Ontwikkeling reserves (gebaseerd op de meerjarenbegroting 2022-2025)

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2021	Prognose 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Rijksbijdragen	33.068.132	33.892.550	37.442.821	37.442.821	37.442.821
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	103.100	84.000	87.360	52.998	-
Overige baten	64.785	17.728	11.363	11.363	11.363
Totaal baten	33.236.017	33.994.277	37.541.544	37.507.182	37.454.184
Personeelslasten	10.293.884	10.704.756	10.388.219	10.273.532	9.312.996
Afschrijvingen	119.273	160.083	160.083	160.083	152.385
Huisvestingslasten	273.320	307.000	288.000	288.000	288.000
Overige lasten	407.953	488.000	469.500	405.083	353.000
Doorbetalingen aan schoolbesturen	23.056.998	23.884.762	28.221.138	27.476.913	27.220.186
Totaal lasten	34.151.428	35.544.601	39.526.940	38.603.611	37.326.568
Saldo baten en lasten	-915.411	-1.550.324	-1.985.396	-1.096.429	127.616
Financiële baten		-	-	-	-
Financiële lasten	7.234	-	-	-	-
Resultaat	-922.645	-1.550.324	-1.985.396	-1.096.429	127.616

Tabel 25. Meerjarenbegroting

Voor de meerjarenbegroting gaan we uit van gelijkblijvende leerlingaantallen BaO, SBO en SO en de invoering van de nieuwe bekostiging per 2023. De reguliere OAT-formatie (inclusief vervangingspool) wordt berekend op basis van de norm 1,6 fte per 1000 leerlingen.

Voor het schoolbudget wordt in schooljaar 2022-2023 het bedrag van € 52 per leerling gecontinueerd. Voor de jaren daarna is daar vooralsnog geen financiële ruimte voor en wordt € 30 per leerling gehanteerd.

Vanaf 2025 wordt een positief exploitatieresultaat verwacht als gevolg van de lagere besteding voor het schoolbudget en de beëindigde projecten. Omdat op basis van de huidige informatie de bekostiging vanuit OCW voor 2023 lager zal zijn dan de huidige bekostiging komt het vermogen ultimo 2025 lager uit dan het op basis van eigen beleid bepaalde gewenste vermogen. Samen met de drie andere grote gemeenten wordt in juni 2022 met het Ministerie van OCW en een vertegenwoordiging van de landelijke werkgroep vereenvoudiging bekostiging gesproken over de sterke negatieve effecten van de nieuwe bekostiging voor de samenwerkingsverbanden in de grote gemeenten. Bij de opstelling van het nieuwe ondersteuningsplan vanaf augustus 2024 zullen de uitgaven en formatie van PPO opnieuw worden beoordeeld.

7.3. Rapportage over de aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Risicoanalyse

Sinds schooljaar 2020-2021 geeft PPO Rotterdam inhoud aan cyclisch risicomanagement door periodiek de risico's en maatregelen te actualiseren. Een grondige risicoanalyse met een bredere groep betrokkenen zal gedaan worden wanneer hier aanleiding toe is, maar minimaal eens in de vier jaar. Het MT van PPO Rotterdam heeft op basis van de vorige brede risicoanalyse (2019) de risico's geactualiseerd en bepaald dat er voor de continuïteit van de organisatie een vermogensomvang van 5% van de totale baten nodig is.

Monitoring en risicobeheersing

De risico's worden drie keer per jaar aan de hand van de managementrapportage besproken in het MT, de AV en de commissies Kwaliteit en Middelen. Het dashboard van PPO, met gegevens over TLV's, ondersteuningsbudgetten en thuiszitters, wordt maandelijks ververs en besproken in het MT. Ook formatie & verzuim en de financiële voortgang worden maandelijks in het MT besproken. Zo wordt bijgehouden wat de stand van zaken is en kan waar nodig en mogelijk worden bijgestuurd of geanticipeerd worden op veranderende omstandigheden.

Ten aanzien van het grootste risico, het aantal leerlingen in het SBO en SO, neemt PPO de volgende beheersmaatregelen:

- TLV's inzichtelijk maken voor de besturen middels het dashboard
- Project centrale aanmeldingen SO
- Deelnemende besturen worden aan het begin van het schooljaar gevraagd wat de door hen verwachte uitstroom naar SBO/SO zal zijn

7.4. Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

1. TLV bekostiging		Kans	Impact	Score
Deze risico's zijn in het MT op 27-10 gezamenlijk beoordeeld en besproken	Risico			
	Deelname sbo hoger dan begroot	3	3	9,0
	Deelname sbo hoger dan begroot	2	2	4,0
	De kwaliteit van de TLV afgifte is onvoldoende	1	1	1,0
	Wachlijst SO	2	2	4,0
	Wachlijst SBO	1	1	1,0
	Kwaliteit sbo of so school onvoldoende	1	1	1,0
Vrijstellingen 5 onder a	1	1	1,0	
2. Expertise voor extra ondersteuning		Kans	Impact	Score
	Menskracht wordt niet doelgericht ingezet, of we weten het niet	1,2	1,2	1,4
	Zelf toegevoegd risico: Lerarentekort / kwaliteit regulier basisonderwijs	1,8	1,4	2,5
3. Budget voor extra ondersteuning		Kans	Impact	Score
Schoolbudget, inclusief budget, projecten	Budgetten worden niet doelgericht ingezet, of we weten het niet	1,6	2	3,2
	Onduidelijkheid over doelmatigheid budgetten	1,6	1	1,6
	Open eind financiering	1,2	1	1,2
	Budgetten worden niet opgemaakt	1,6	1	1,6
	Thuiszitters	2,6	2	5,2
	Stagnerende samenwerking in de wijken	2	1,8	3,6
	Zelf toegevoegd risico: Lerarentekort / kwaliteit regulier basisonderwijs	2	1,6	3,2

4. Organisatiekosten		Kans	Impact	Score	
Voorkomend uit werkgeverschap	Gebruikelijke werkgeversrisico's	2	1,4	2,8	
	Pieken en dalen in de hoeveelheid werk	1,6	1,4	2,2	
	Personeelsbestand ontwikkelt zich niet mee met de vraag	1	1,2	1,2	
Interne bedrijfsvoering swv	De gebruikelijke bedrijfsvoeringsrisico's, zoals een datalek, fraude, een langdurige ict-storing, een majeure fout in de begroting, etc.	1	1,6	1,6	
	Het jaarplan, de (meerjaren)begroting en de tussentijdse (financiële) rapportages sluiten qua structuur onvoldoende aan bij de doelenstructuur van het swv.	1	1	1,0	
Externe factoren		Risico	Kans	Impact	Score
		Onvoorspelbare rijksoverheid	1	2	2,0
		Onvoorspelbaar gemeentelijke overheid	1	1,2	1,2
		Zelf toegevoegde risico's – Negatieve beeldvorming passend onderwijs			

Tabel 26. Risicoanalyse 2019

7.5. Rapportage toezichhoudend orgaan

Zie hoofdstuk 8.

ONDERTEKENING

Datum ondertekening: 14 juni 2022

Dhr. M. Minderhoud
Directeur-bestuurder PPO Rotterdam

8. RAPPORTAGE TOEZICHTHOUDEND ORGAAN

De Algemene Vergadering (AV) vormt het toezichthoudend orgaan van de Vereniging en bestaat uit de afgevaardigden van de 21 deelnemende schoolbesturen in het samenwerkingsverband PPO Rotterdam. Alle leden¹ vervullen hun functie binnen het samenwerkingsverband onbezoldigd. Voor een overzicht van betaalde en onbetaalde (neven)functies van de leden van het toezichthoudend orgaan wordt verwezen naar de jaarverslagen van de aangesloten schoolbesturen. De betaalde en onbetaalde (neven)functies van de directeur-bestuurder staan vermeld in bijlage 1.

De taak van de AV is toezicht houden op het beleid van het Bestuur en op de gang van zaken binnen de Vereniging. Hiervoor is een toezichtkader opgesteld als 'paraplu' boven het ondersteuningsplan, het activiteiten(jaar)plan en de (meerjaren)begroting van PPO waarin wordt uitgelegd dat het intern toezicht vormgegeven wordt door de AV en de daaraan verbonden commissies (te weten de commissie middelen, remuneratie-, kwaliteits- en agendacommissie). Het toezichtkader beschrijft de focus van de toezichthouder, de inrichting van het toezichtproces in relatie met het bestuur en de inhoudelijke aandachtspunten bij de uitvoering van het toezicht. De taken van de commissies zijn beschreven in het huishoudelijk reglement en liggen in lijn met de statuten.²

De AV houdt toezicht op het naleven van de wettelijke voorschriften door het aanstellen en benoemen van een accountant die jaarlijks een accountantscontrole uitvoert en het bestuursverslag ter vaststelling voorlegt aan de toezichthouder. Daarnaast neemt de AV kennis van de rapporten die eens in de vier jaar door de Inspectie van Onderwijs worden opgesteld.

De AV is in 2021 vier maal bijeengekomen. In deze vergaderingen heeft de AV zich op de hoogte gesteld van de inhoudelijke resultaten van de Vereniging en van de resultaten van de gevoerde bedrijfsvoering en het financieel beleid. Het beleid en beheer is gevoerd door de directeur-bestuurder binnen de kaders van het Ondersteuningsplan 2020-2024, het jaarplan 2021 en van de begroting 2021. De vergaderingen van de AV zijn voorbereid door de commissie Kwaliteit, de commissie Middelen en de Agendacommissie. Deze commissies bereiden in hun vergaderingen adviezen aan de AV voor, waarvoor de agendacommissie en de commissie Kwaliteit in 2021 vier keer bijeengekomen zijn en de commissie Middelen zes maal.

De remuneratiecommissie is in 2021 twee maal bijeen geweest. Eind 2020 werd geconstateerd dat een kader voor de functionerings- en voortgangsgesprekken ontbrak. Op verzoek van de remuneratiecommissie is daarom in 2021 een functiebeschrijving voor de directeur bestuurder PPO opgesteld omdat deze nog ontbrak binnen het functiehuis van PPO. Er vond in 2021 een wisseling in de samenstelling van de remuneratiecommissie plaats. In april heeft de remuneratiecommissie een eerste verkennend gesprek gevoerd en in juni heeft een tweede gesprek plaatsgevonden tussen remuneratiecommissie en directeur-bestuurder waarbij er ook input opgehaald is bij de leden van de Algemene Vergadering.

¹ Voor een overzicht van namen en functies van de leden van de Algemene Vergadering wordt verwezen naar de WNT verantwoording die onderdeel is van de jaarrekening.

² Reglement versie 1.1; 21 november 2016 en artikel 9 lid 2 van de statuten.

In 2021 zijn door de AV onder meer de begroting 2021, de samenstelling van de commissies 2021, plan van aanpak afbouw bovenmatige reserves, de meerjarenbegroting 2021-2024, het jaarverslag en de jaarrekening 2020, het jaarplan 2021-2022, functiebeschrijving directeur-bestuurder, voorstel onafhankelijk voorzitter en proces werving onafhankelijk voorzitter besproken en waar nodig vastgesteld en/of goedgekeurd. Een en ander is voorbereid door de commissies Middelen en Kwaliteit, die vanuit de leden van de AV zijn samengesteld.

In februari 2020 is het rapport 'Governance bij samenwerkingsverbanden passend onderwijs' verschenen. De Inspectie van het Onderwijs beschrijft hierin de visie op het functioneren van het (onafhankelijk) intern toezicht bij samenwerkingsverbanden. Daarnaast verscheen in november 2020 de kamerbrief 'Verbeteraanpak passend onderwijs en de route naar inclusiever onderwijs' waarin het verbeteren van de governance van de samenwerkingsverbanden als een van de verbetermaatregelen genoemd wordt. Op basis van dit rapport en de kamerbrief heeft een bestuurlijke werkgroep binnen PPO eind 2020 een advies hieromtrent opgeleverd richting de Algemene Vergadering. Dit advies is door de Algemene Vergadering in 2021 overgenomen, waarna het proces gestart is om tot een onafhankelijk voorzitter van de Algemene Vergadering te komen. In 2021 zijn alle voorbereidende werkzaamheden verricht m.b.t. deze governance-wijziging (concept voorstel statutenwijziging en concept functieprofiel onafhankelijk voorzitter) welke in 2022 doorgevoerd zal worden.

In de statuten van het samenwerkingsverband en het eerdergenoemde toezichtkader zijn de kaders voor de relatie tussen directeur-bestuurder en toezichthouder vastgelegd. De AV en de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband handelen overeenkomstig de code voor goed bestuur zoals geformuleerd door de PO-raad.

Datum ondertekening: 14 juni 2022

Mevrouw E.A. van Dijk-Freeke
Voorzitter AV PPO Rotterdam

Bijlage 1. Nevenfuncties

De directeur-bestuurder van PPO Rotterdam, dhr. Michiel Minderhoud, vervulde naast zijn werkzaamheden voor het samenwerkingsverband in 2021 de volgende nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht, Ingrado
Heel 2021
- Voorzitter Stichting Bibliotheekgebouw Lekkerkerk
Heel 2021

9. JAARREKENING

**SAMENWERKINGSVERBAND PASSEND PRIMAIR ONDERWIJS
ROTTERDAM
TE ROTTERDAM**

Rapport inzake jaarstukken 2021

INHOUDSOPGAVE

Pagina

JAARREKENING

1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	4
2	Balans per 31 december 2021, vergelijkende cijfers per 31 december 2020	10
3	Staat van Baten en Lasten 2021, vergelijkende cijfers 2020	12
4	Kasstroomoverzicht 2021	13
5	Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	14
6	Verantwoording Subsidies	18
7	Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	19
8	Overzicht verbonden partijen	22
9	Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen	23
10	Niet in de balans opgenomen verplichtingen	26

OVERIGE GEGEVENS

1	(Voorstel) Bestemming van het resultaat	29
2	Gebeurtenissen na balansdatum	30

JAARREKENING

1 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de ministeriële Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De in de jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op het uitgangspunt van continuïteit van de vereniging.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Activiteiten

De Vereniging Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen die deel uitmaken van het samenwerkingsverband te realiseren.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Schattingswijzigingen

Bij de inrichting van de vaste activa-administratie in het nieuwe systeem is gekozen voor meer realistische en minder verschillende afschrijvingstermijnen. Zo werd een levensduur van 20 jaar voor meubilair niet realistisch geacht, vooral voor bureaustoelen. Daarom is besloten al het meubilair in 10 jaar af te schrijven. Ook is het tegenwoordig niet meer realistisch dat vaste hardware 10 jaar meegaat. ICT wordt voortaan in 3 jaar (laptops, monitoren, iPads) of 5 jaar (vaste hardware zoals accesspoints, digitale borden, patchkast) afgeschreven. De aanpassing van de afschrijvingstermijnen betreft een schattingswijziging. De resterende boekwaarde van de bestaande activa wordt met ingang van 1 januari 2021 afgeschreven over de (nieuwe) resterende levensduur. De schattingswijziging leidt tot € 40.876 hogere afschrijvingslasten in 2021 ten opzichte van de afschrijvingslasten bij ongewijzigde economische levensduur.

Bij de berekening van de voorziening voor jubileumuitkeringen is overgestapt van het model van het toenmalige administratiekantoor naar het model van de PO-Raad. De materiële gevolgen hiervan zijn gering.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bevoegd gezag zich verschillende oordelen en schattingen die van invloed zijn op de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden jaarlijks beoordeeld.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Tevens worden rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen aangemerkt als verbonden partij. Hetzelfde geldt voor statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de vereniging en nauwe verwanten.

Vergelijkende cijfers

Vanwege de overstap naar een ander administratiekantoor per 1 januari 2021 is een nieuw grootboekrekeningschema in gebruik genomen. Diverse grootboekrekeningen zijn samengevoegd, gesplitst of vervallen.

Personeelsactiviteiten en dienstreizen zijn verplaatst van de overige lasten naar de personeelslasten.

Activa die ultimo 2020 volledig waren afgeschreven en niet meer in gebruik waren zijn niet opgenomen in de in deze jaarrekening gepresenteerde cijfers van de balans ultimo 2020. Het gaat om een cumulatieve aanschafwaarde en cumulatieve afschrijving van € 242.973,46.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Leasing

Bij de vereniging kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vereniging ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing bijzondere waardeverminderingen. Er wordt een activeringsgrens van € 500 aangehouden. Investerings onder de € 500 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht. Deze ondergrens geldt per artikel of voor een groep van samenhangende artikelen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs (lineaire afschrijving). Er wordt afgeschreven vanaf de factuurdatum. Bij verbouwingen vindt activering plaats na ingebruikneming.

Hieronder wordt per categorie de afschrijvingstermijn weergegeven:

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Categorie MVA	Afschrijvings- termijn in jaren	Afschrijvingperc per jaar
Huishoudelijke apparatuur	5	20,00%
ICT 3 jaar	3	33,33%
ICT 5 jaar	5	20,00%
Leerlingmaterialen	8	12,50%
Meubilair	10	10,00%
Verbouwingen 5 jaar	5	20,00%

Bijzondere waardeverminderingen van materiële vaste activa

Door het bevoegd gezag wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde, inclusief transactiekosten, van de tegenprestatie. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bevoegd gezag en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

In het voorjaar van 2021 is PPO gebruik gaan maken van de faciliteit Schatkistbankieren van het Ministerie van Financiën. Dit betekent dat de financiële middelen worden aangehouden bij het ministerie van Financiën (de schatkist). Hiermee ontstaat een rekening-courant bij de schatkist met de middelen. Vanaf de eigen bankrekeningen van PPO Rotterdam wordt dagelijks geld van en naar bankrekening van de schatkist overgeboekt.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de baten en lasten. Deze reserve dient ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten. Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans. Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, leeftijd van betrokkene(n), blijfkanspercentage en een uitkering bij 25- en 40-jarig jubileum conform de CAO. Voor de berekening van de omvang van de voorziening is gebruik gemaakt van het instrument van de PO-Raad (versie 25-01-2021). Bij de contante waarde berekeningen wordt in dit model uitgegaan van een markttrente van 0%. Uitgangspunt van PPO Rotterdam is dat alle medewerkers op 22-jarige leeftijd in dienst getreden zijn in het onderwijs.

Voorziening langdurig zieken

In het geval personeel langdurig ziek is en naar verwachting ook niet meer volledig arbeidsgeschikt zal worden en/of zal uitstromen wordt een voorziening opgenomen van de verwachte kosten van ziekte.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden betreffen schulden die binnen 12 maanden na balansdatum kunnen worden opgeëist en worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Baten

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. De ontvangen rijksbijdragen worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met clausule tot verrekening) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsidieerde lasten komen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Niet-geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies zonder clausule tot verrekening) worden in beginsel direct ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies betreffen subsidies van gemeenten en andere overheidsinstanties m.u.v. het Ministerie van OCW.

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet zijn verstrekt door het Ministerie van OCW, gemeenten of andere overheidsinstanties. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers. PPO Rotterdam volgt de CAO Primair Onderwijs.

Pensioenregeling

PPO Rotterdam heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen, de vereniging volgt de CAO Primair onderwijs en is uit dien hoofde aangesloten bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). De belangrijkste kenmerken van de ABP-pensioenregeling zijn:

- Pensioengevende salarisgrondslag is middelloon,
- Er heeft in 2021 geen indexatie plaatsgevonden
- De dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2021 110,2 %
- Overige kenmerken zijn te raadplegen op www.abp.nl

PPO heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het ABP in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering. Voor toegezegde-bijdragenregelingen betaalt PPO Rotterdam op verplichte, contractuele of vrijwillige basispremies aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van pensioenregelingen.

Op Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basispremies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen door de instelling.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa. Indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Ontvangen uitkeringen van uitkeringsinstanties

Ontvangen uitkeringen van uitkeringsinstanties worden onder de overige personele lasten opgenomen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen worden berekend over de aanschaffingsprijs op basis van de onder materiële vaste activa vastgelegde criteria, rekening houdend met de economische levensduur. Indien een schattingswijziging plaatsvindt dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de kosten van huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

De overige lasten, die voortvloeien uit aangegane afspraken, worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Doorbetaling aan schoolbesturen

Voor de door PPO Rotterdam afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen wordt door de Dienst Uitvoering Onderwijs de TLV-bekostiging voor extra ondersteuning aan de schoolbesturen doorbetaald. De doorbetaling vinden plaats vanuit de Rijksbijdrage van het samenwerkingsverband en daarom ook verantwoord in de exploitatie van het samenwerkingsverband. Hiernaast worden vergoedingen voor aanvragen van scholen voor arrangementen en/of maatwerk op basis van behoefte aan extra onderwijsondersteuning verstrekt. De inzet van eigen personeel van PPO Rotterdam op de scholen valt onder de vergoedingen in natura.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden verwerkt in het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Ontvangen rente wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde rente wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven materiële activa is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

2 BALANS PER 31 DECEMBER 2021, VERGELIJKENDE CIJFERS PER 31 DECEMBER 2020

(na verwerking van het verlies)

		31 december 2021		31 december 2020	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Materiële vaste activa	(1)				
Gebouwen		137.915		162.002	
Inventaris en apparatuur		212.003		229.255	
MVA in uitvoering		180.184		-	
Overige materiele vaste activa		44.617		30.298	
			574.719		421.555
			574.719		421.555
Vlottende activa					
Vorderingen	(2)		239.613		1.183.854
Liquide middelen	(3)		6.796.263		6.846.539
			7.035.876		8.030.393
			<u>7.610.595</u>		<u>8.451.948</u>

3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021, VERGELIJKENDE CIJFERS 2020

	2021		Begroot 2021		2020	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
Rijksbijdragen (7)	33.068.132		33.648.304		32.451.323	
Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden (8)	103.100		120.446		105.000	
Overige baten (9)	64.785		15.522		11.020	
Som der baten		33.236.017		33.784.272		32.567.343
Lasten						
Personeelslasten (10)	10.293.884		10.555.853		10.293.500	
Afschrijvingen (11)	119.273		136.818		105.234	
Huisvestingslasten (12)	273.320		311.733		287.037	
Overige lasten (13)	407.953		462.200		450.731	
Doorbetalingen aan schoolbesturen (14)	23.056.998		23.778.002		22.111.176	
Totaal lasten		34.151.428		35.244.606		33.247.678
Saldo baten en lasten		-915.411		-1.460.334		-680.335
Financiële baten en lasten (15)		-7.234		-1.500		-8.580
Nettoresultaat		<u>-922.645</u>		<u>-1.461.834</u>		<u>-688.915</u>

4 KASSTROOMOVERZICHT 2021

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2021		2020	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat	-915.411		-680.335	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	119.273		105.234	
Mutatie voorzieningen	14.528		-4.242	
Veranderingen in het werkkapitaal:				
Mutatie vorderingen	944.241		-1.038.468	
Mutatie kortlopende schulden (exclusief kortlopend deel van de langlopende schulden)	66.764		-266.576	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		229.395		-1.884.387
Ontvangen interest	-		330	
Betaalde interest	-7.234		-8.725	
		-7.234		-8.395
Kasstroom uit operationele activiteiten		222.161		-1.892.782
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-116.074		-229.535	
Desinvesterings materiële vaste activa	23.821		14.535	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-92.253		-215.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutatie nieuwe consolidaties vaste activa		-180.184		-
		-50.276		-2.107.782
Samenstelling geldmiddelen				
	2021		2020	
	€	€	€	€
Geldmiddelen per 1 januari		6.846.539		8.954.321
Mutatie liquide middelen		-50.276		-2.107.782
Geldmiddelen per 31 december		6.796.263		6.846.539

5 TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Gebouwen	Inventaris en apparatuur	MVA in uitvoering	Overige materiele vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2021</i>					
Aanschaffingswaarde	208.494	375.261	-	45.377	629.132
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-46.493	-146.006	-	-15.078	-207.577
	<u>162.001</u>	<u>229.255</u>	<u>-</u>	<u>30.299</u>	<u>421.555</u>
<i>Mutaties</i>					
Investerings	12.500	84.195	-	19.379	116.074
Desinvesterings	-	-66.369	-	-	-66.369
Afschrijving desinvesterings	-	42.548	-	-	42.548
Onderhanden MVA	-	-	180.184	-	180.184
Afschrijvingen	-36.586	-77.626	-	-5.061	-119.273
	<u>-24.086</u>	<u>-17.252</u>	<u>180.184</u>	<u>14.318</u>	<u>153.164</u>
<i>Boekwaarde per 31 december 2021</i>					
Aanschaffingswaarde	220.994	393.087	180.184	64.756	859.021
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-83.079	-181.084	-	-20.139	-284.302
Boekwaarde per 31 december 2021	<u>137.915</u>	<u>212.003</u>	<u>180.184</u>	<u>44.617</u>	<u>574.719</u>

De onderhanden MVA heeft betrekking op de verbouwing kantoorruimte aan de Schiekade 34 in Rotterdam. Op deze verbouwingkosten wordt in 2021 nog niet afgeschreven.

VLOTTENDE ACTIVA

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
2. Vorderingen		
Vorderingen op debiteuren	185.922	-
Vordering op OCW	-	17.256
Gemeenten en Gemeenschappelijke regelingen	3.500	3.500
Overige vorderingen	19.730	1.140.190
Overlopende activa	30.461	22.908
	<u>239.613</u>	<u>1.183.854</u>

Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam te Rotterdam

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde posten	-	22.506
Rente	-	5
Overige overlopende activa	30.461	397
	<u>30.461</u>	<u>22.908</u>
3. Liquide middelen		
Tegoeden op bankrekeningen	6.796.024	6.846.300
Kas	239	239
	<u>6.796.263</u>	<u>6.846.539</u>

PASSIVA

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
4. Eigen vermogen		
Algemene reserve	5.716.294	6.638.939

	Stand per 1-1-2021	Resultaat 2021	Overige mutaties	Stand per 31-12-2021
	€	€	€	€
Algemene reserve				
Algemene reserve	6.638.939	-922.645	-	5.716.294

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
5. Voorzieningen		
Personeelsvoorzieningen	163.268	148.740

Personeelsvoorzieningen

Voorziening Jubilea	163.268	148.740
		Jubileum
		€

Personeelsvoorzieningen

Stand per 1-1-2021	148.740
Dotatie	26.218
Onttrekking	-11.690
Vrijval	-
Stand per 31-12-2021	163.268
Kortlopend deel <1 jaar	11.318
Langlopend deel >1 jaar	151.950

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband en is grotendeels langlopend.

Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam te Rotterdam

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
6. Kortlopende schulden		
Crediteuren	226.154	174.738
Kortlopende overige schulden	485.258	465.462
Belastingen en premies sociale verzekeringen	370.433	363.144
Schulden terzake van pensioenen	123.983	116.528
Overlopende passiva	525.205	544.397
	<u>1.731.033</u>	<u>1.664.269</u>
Overige schulden en overlopende passiva		
Overlopende passiva	<u>525.205</u>	<u>544.397</u>
Overlopende passiva		
Vakantiegeld	283.448	340.722
Vooruitontvangen subsidies OCW	241.757	203.675
	<u>525.205</u>	<u>544.397</u>

6 VERANTWOORDING SUBSIDIES

G1 Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toew ijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	datum	
Subsidie begaafde leerlingen	HBL19119	14-11-2019	Nee
Subsidie Wel in ontw ikkeling	PO 560123628	2-12-2021	Nee

7 TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Baten

	2021	Begroot 2021	2020
	€	€	€
7. Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	31.795.969	32.288.245	31.187.618
Overige subsidies OCW	1.272.163	1.360.059	1.263.705
	<u>33.068.132</u>	<u>33.648.304</u>	<u>32.451.323</u>

8. Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden

Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en subsidies	103.100	120.446	105.000
	<u>103.100</u>	<u>120.446</u>	<u>105.000</u>

9. Overige baten

Detachering personeel	63.265	15.522	7.980
Overige	1.520	-	3.040
	<u>64.785</u>	<u>15.522</u>	<u>11.020</u>

Lasten

	2021		Begroot 2021		2020	
	€	€	€	€	€	€
10. Personeelslasten						
Brutolonen en salarissen	6.501.620		8.806.992		6.620.072	
Sociale lasten	906.677		-		876.043	
Premies participatiefonds	192.187		-		244.696	
Premies vervangingsfonds	2.987		-		8.023	
Pensioenpremies	1.100.183		-		972.617	
		<u>8.703.654</u>		<u>8.806.992</u>		<u>8.721.451</u>
Mutaties personele voorzieningen	26.218		30.000		19.531	
Overig	1.645.893		1.718.861		1.578.788	
		<u>1.672.111</u>		<u>1.748.861</u>		<u>1.598.319</u>
Overige uitkeringen		-81.881		-		-26.270
		<u>10.293.884</u>		<u>10.555.853</u>		<u>10.293.500</u>

Personeelsleden

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 137 in 2021 (2020: 141).

Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam te Rotterdam

	2021		Begroot 2021		2020	
	€	€	€	€	€	€
11. Afschrijvingen						
Afschrijvingen op materiële vaste activa		119.273		136.818		105.234

	2021		Begroot 2021		2020	
	€	€	€	€	€	€
12. Huisvestingslasten						
Huur	236.705		301.733		244.396	
Klein onderhoud en exploitatie	6.576		-		3.328	
Schoonmaakkosten	25.790		-		27.048	
Heffingen	1.553		-		5.056	
Overige huisvestingskosten	2.696		10.000		7.209	
		273.320		311.733		287.037

	2021		Begroot 2021		2020	
	€	€	€	€	€	€
13. Overige lasten						
Administratie en beheer		178.057		188.000		224.816
Inventaris en apparatuur	1.256		4.000		1.581	
Leer- en hulpmiddelen	65.564		60.000		58.014	
Totaal inventaris, apparatuur en leermiddelen		66.820		64.000		59.595
Toetsen en testen	47.359		57.200		9.349	
Buitenschoolse cq. bijzondere activiteiten	-		-		90.652	
Representatiekosten	2.396		2.000		15.877	
Contributies	2.465		7.000		2.136	
Medezeggenschapsraad	-		-		1.649	
Verzekeringen	10.088		10.000		10.163	
Reproductiekosten, drukwerk, schoolgids	54.990		30.000		17.606	
Overige	45.778		104.000		18.888	
		163.076		210.200		166.320
		407.953		462.200		450.731

Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam te Rotterdam

14. Doorbetalingen aan schoolbesturen

	2021		Begroot 2021		2020	
	€	€	€	€	€	€
Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW						
Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW voor (v)so		17.361.743		16.981.260		16.516.281
Totaal verplichte afdrachten uit te voeren door OCW		17.361.743		16.981.260		16.516.281
Doorbetaling op basis van 1 februari						
Doorbetaling op basis van 1 februari (v)so	744.134		636.337		857.278	
Doorbetaling op basis van 1 februari sbo	682.513		683.882		351.416	
Toelaatbaarheidsverklaringen	-		732.059		-	
Totaal doorbetaling op basis van 1 februari		1.426.647		2.052.278		1.208.694
Overige doorbetalingen van rijksbijdragen aan schoolbesturen		4.268.608		4.744.464		4.386.201
		<u>23.056.998</u>		<u>23.778.002</u>		<u>22.111.176</u>

	2021	2020
	€	€
Accountantshonoraria		
Onderzoek van de jaarrekening	20.697	21.098
Andere controleopdrachten	3.498	-
Fiscale adviesdiensten	-	-
Andere niet-controlediensten	-	-
	<u>24.195</u>	<u>21.098</u>

	2021		Begroot 2021		2020	
	€	€	€	€	€	€

15. Financiële baten en lasten

Rentebaten	-	-	145
Rentelasten en bankkosten	-7.234	-1.500	-8.725
	<u>-7.234</u>	<u>-1.500</u>	<u>-8.580</u>

Overzicht verbonden partijen

De verbonden partijen die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Statutaire naam	Jurische vorm	Statutaire zetel	Code
De Kralingsche school	Vereniging	Rotterdam	4
LEV Scholengroep West Nederland	Vereniging	Alphen ad Rijn	4
Martinusstichting voor SO en VSO	Stichting	Rotterdam	4
Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs	Stichting	Rotterdam	4
Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam	Stichting	Rotterdam	4
Stichting SIOZ	Stichting	Rotterdam	4
Hindoe Onderwijs Nederland	Stichting	Den Haag	4
Stichting Islamitisch Primair Onderwijs Rijnmond	Stichting	Rotterdam	4
Kind en Onderwijs Rotterdam	Stichting	Rotterdam	4
Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Hilligersberg Schiebroek	Stichting	Rotterdam	4
Rotterdamse Schoolvereniging	Stichting	Rotterdam	4
SWKGroep (van Brienoordschool)	Stichting	Berkel en Roderijs	4
Interconfessioneel Onderwijs te Rotterdam eo	Stichting	Rotterdam	4
Protestants-Christelijk Basis- en Orthopedagogisch Onderwijs	Stichting	Rotterdam	4
Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland	Stichting	Rotterdam	4
Yulius Onderwijs	Stichting	Dordrecht	4
De Rotterdamse Montessorischool	Vereniging	Rotterdam	4
De Van Oldenbarneveltschool	Vereniging	Rotterdam	4
Montessorischool Kralingen	Vereniging	Rotterdam	4
Horizon Jeugdzorg en Speciaal Onderwijs	Stichting	Rotterdam	4
Stichting GROOS	Stichting	Rotterdam	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

16. WNT-VERANTWOORDING 2021 SAMENWERKINGSVERBAND PASSEND PRIMAIR ONDERWIJS ROTTERDAM

De WNT is van toepassing op Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam. Voor onderwijs gerelateerde instellingen geldt geen indeling in een bezoldigingsklasse en geldt altijd het WNT bezoldigingsmaximum. Het voor Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2021

Bedragen x € 1	M. Minderhoud
Functiegegevens	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	108.335
Beloningen betaalbaar op termijn	19.425
<i>Subtotaal</i>	<u>127.760</u>
Maxima op basis van de normbedragen per maand	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Bezoldiging	<u><u>127.760</u></u>
Het bedrag van overschrijding en reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2020

Functiegegevens	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2020 (in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	113.180
Beloningen betaalbaar op termijn	18.746
<i>Subtotaal</i>	<u>131.926</u>
Maxima op basis van de normbedragen per maand	201.000
Bezoldiging	<u><u>131.926</u></u>

Voor elke hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post 'Overige vorderingen'.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam topfunctionaris	Functie
E. Heugens	lid
C. van Groesen	lid
H. Meens	lid
M. Melis	lid
G. Reinalda	lid
T. Groot Zwaaftink	lid
R. Voss	lid
R. Cetintas	lid
M. Pennings	lid
C. Gerdan	lid
R. van den Berg	lid
A. van Dijk-Freeke	lid
P. Severin	lid
C. van den Boogaart - Spruijt	lid
P. Audenaert	lid
D. Middelkoop	lid
P. Schreuder	lid
M. de Kreek	lid
Y. van Hoof	lid
J. van Leeuwen	lid
E. Spruijt	lid
H. van os	lid

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

9 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Voorwaardelijke verplichtingen

De volgende niet uit de balans blijkende verplichtingen worden hieronder toegelicht.

Omschrijving	Periode	Loop- tijd	Bedrag					Bedrag > 5 jaar	Bedrag totaal
			Bedrag p/m	Bedrag jaar	Bedrag <1 jaar	Bedrag 1- 5 jaar	Bedrag > 5 jaar		
Arboned verzuimaanpak	15-07-14 onbepaald		1.367	16.243	16.404	82.020			
Arval lease-auto	01-08-18 31-07-24	72	900	9.020	10.800	16.200		64.800	
Canon printers inclusief Uniflow	01-07-20 30-06-26	72	1.742	19.238	20.904	94.068		125.424	
Fitsz monitoring w erkstations	10-07-05 onbepaald		1.077	15.992	12.924	64.620			
T-Mobile	01-11-19 onbepaald		5.000	61.146	60.000	300.000			
Ziggo Zuidplein	01-07-20 onbepaald		121	1.452	1.452	726			
Ziggo Alexander	01-05-21 onbepaald		97	1.162	1.162	5.808			
CJG Delfshaven allonge	01-01-18 31-05-22	53	1.286	15.573	6.428			68.134	
CJG Centrum allonge	01-04-21 31-05-22	14	1.686	20.429	8.432			23.610	
CJG Kralingen-Crooswijk allonge	01-10-21 31-05-22	8	2.382	28.858	11.911			19.058	
CJG HOS	01-07-15 onbepaald		2.172	26.312	26.064	130.322			
CJG IJsselmonde	01-07-15 31-08-23	98	2.282	28.007	27.386	45.644		223.655	
CJG Prins Alexander	01-07-15 30-09-23	97	2.696	32.656	32.348	56.610		261.483	
Metterw oon Zuidplein	01-09-20 31-08-25	60	3.692	21.343	44.300	162.433		221.500	
Metterw oon Zuidplein parkeren	15-09-20 onbepaald		241	2.868	2.893	14.466			
Securitas alarm Zuidplein	01-09-20 onbepaald		31	377	377	1.883			
Horizon ABA-Educe	30-08-21 08-07-22	12	7.200	86.400	86.400	50.400		86.400	
TSS alarmcentrale Zuidplein	01-05-19 onbepaald		24	284	285	1.425			
KPN internet 3 OAT's	onbepaald		355	4.234	4.266	21.328			
Kindkans licentie	01-01-18 31-12-22	60	2.329	27.953	27.953			139.767	
Koers VO huur	01-06-16 31-08-26	122	5.457	65.148	65.482	305.581		665.730	
Monday	28-10-21 27-10-22	12	400	4.800	4.800	4.000		4.800	
Oberon ONZE Aanpak 21-24	01-08-21 31-07-24	36	6.369	59.842	76.430	197.443		229.289	
ACS schoonmaak Zuidplein	01-09-20 onbepaald		736	8.833	8.833	44.165			

Voor de huur van Zuidplein 18 is een bankgarantie gesteld ter grootte van € 10.896,00 ten gunste van Metterw oon Vastgo

Ondertekening van de jaarrekening

Rotterdam,2022

Directie voor akkoord

M. Minderhoud

Toezichthouders

De Kralingsche school

LEV Scholengroep West Nederland

Martinusstichting voor so en vso

Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs

Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam

Stichting SIOZ

Hindoe Onderwijs Nederland

Stichting Islamitisch Primair Onderwijs Rijnmond

Kind en Onderwijs Rotterdam

Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Hillegersberg Schiebroek

Rotterdamse Schoolvereniging

SWKGroep (Van Brienoordschool)

Interconfessioneel Onderwijs te Rotterdam eo

Protestants-Christelijk Basis- en Orthopedagogisch Onderwijs

Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland

Yulius Onderwijs

De Rotterdamse Montessorischool

De Van Oldenbarneveltschool

Montessorischool Kralingen

Horizon Jeugdzorg en Speciaal Onderwijs

Stichting GROOS

OVERIGE GEGEVENS

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

	Resultaat 2021		
	€	€	€
1 (Voorstel) Bestemming van het resultaat			
Algemene reserve	<u>-922.645</u>		
			<u><u>-922.645</u></u>

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam: Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam
Adres: Postbus 52250, 3007 LW Rotterdam
Telefoon: 010-3031400
Rechtsvorm / KvK: Vereniging, 57634866
E-mailadres: info@pporotterdam.nl
Internetsite: www.pporotterdam.nl
Bestuursnummer: 42650
Contactpersoon: M. Minderhoud
Telefoon: 010-3031400
E-mailadres: m.minderhoud@pporotterdam.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam

Leidse Schouw 2
2408 AE Alphen aan den Rijn
Postbus 352
2400 AJ Alphen aan den Rijn

T (0172) 55 40 06
alphenaandenrijn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 08107895

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o

Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Algemene Vergadering voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2021. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en

regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De Algemene Vergadering is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het

- opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
 - het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
 - het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
 - het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
 - het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Algemene Vergadering onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alphen aan den Rijn, 14 juni 2022

Van Ree Accountants

Was getekend:

A. van der Plas RA MSc